

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 250. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1936. november 1.

UJSÁGIRÓ A NAPIRENDEKEN

Az ujságíró a leghálátlanabb témák egyike. Ezt a szabad pályát a közvélemény túnyomó nagy többsége a közélet árterületének tekintti, ahová mindenféle anyag lerakódik: a természetfakasztó humusz éppugy, mint a hulladék. Viszont a sajtó és annak munkásai nélkül elképzelhetetlen a közélet. Még az is, ami ma divatozik Európaszerte. Az ujságíró a szükséges rossz. Gyakran el kell szenvedni, mert a hír- és a gondolatközlés „nagyhatalmának” disztelen diplomatája s ma is még különböző hírek és gondolatok mozgatiák a világot. A közvélemény, amely ebben az esetben az ujságíróktól függetlenül alakult ki, részben az ujságíró-jelmezben grasszáló öncélu kalandorok vállalati-igazgatók irodáiban előszobáigató világából meríti tapasztalatait. Számosan vannak, akik — ha az ujságíró szót hallják — a zsebükhez kapnak ijedten, a szívük helyett. Pedig az ujságíró mindig csak ad, anélkül, hogy bármit is kérne érte. Az igazi ujságíró tudását és egészségét, gyakran egyéni életét és ambícióját áldozza a közvélemény, az olvasóközönség kiszolgálásáért és börtönbe megy, néha meghalni tud tőle messzefekvő célok, érdekek, gondolatok miatt, gyakran névtelen hősként, szürke mártírként, mint a közélet nagy csataterének jelentelen, emléktelen „Ismeretlen Katonája”. A sajtó: nagyhatalom, melynek erőde és arzenálja az ujságírók névtelen heroizmusán és mindent-feláldozó kötelességtudásán épül.

A fenti gondolatok aktualitását a kormány új sajtótörvény-tervezetének nyilvánosságra jutása adja meg. Olyan új motivumokat találunk e törvénytervezet szakaszai között, amelyeket a felfedezők jóleső meglepetésével vehetünk tudomásul, mert úgy érezzük, hogy a Mircea Djuvara-féle tervezetnek egyik szociális célja az ujságírói szabad foglalkozás közéleti jelentőségének meghatározása és helyének kijelölése az állam életében. Az első, komoly kísérlet az illuziótlan és a szellemi élet függetlenségét, szabadságát, jelentőségét olyanmily mélyen átértékelő korunkban. A Djuvara-féle tervezet feülemelkedni látszik a jelszavak által megszabott, szokványos közéleti kategóriákon amidőn a sajtó és annak munkásai ügyét szakmai képviselési rendszer alapján kívánja intézményesíteni az állam keretein belül és amidőn erről van szó, meghatározza az ujságírást, mint foglalkozási ág, kellő helyét is a foglalkozási szakmák ranglistáján, a köztisztviselői érdekképviseltek mellett jelölve ki helyét. Valóban, melyik köztisztviselő viseli szíven fanatikusabban a köz életét, érdekeit, mint annak mindennapos rabszolgája, az igazi hírlapíró? És miért lenne védtelenebb, kiszolgáltatottabb közkatona a közéleti küzdelemnek éppen az az ujságíró, aki hivatásánál fogva napról-napra teljes fegyverzetben ott do'gozik, tollal és telefonkagylóval a kezében, ahol a leghangosabb a csatazaj és legelszántabb a küzdelem? Amidőn számtalan törvényes intézkedés alkalmas arra, hogy számítókézekben fegyver, hurok és bunkó legyen a köziró, a riporter, lapvállalatok és az egész sajtó kötelességtudó munkája ellen, a Djuvara-tervezet egyes elképzelései fehér zászlóként felzik a jog birodalmának menedékhelyeit és

erőbázisait, melyekre mindig számítani, támaszkodni lehet. Az első törvénytervezet ez, amely talán egész Európában egyedül gondolt arra, hogy az ujságírást mint közéleti, szociális és erkölcsi nemzetgazdasági tényezőt minősítse és védje meg az eddigi zord rendszabályozgatások, ráncbaszedések és korlátozások helyett, a sajtóvállalatokon és azok munkásain, az ujságírókon keresztül.

Nemcsak társadalmi, nemcsak szociális, de politikai jelentősége sem maradhat jótékony hatás nélkül az új sajtótörvény-tervezet

fentebb érintett intézkedéseinek. ha törvényerővel életbe lép majd. A „fair play” elve alapján, ha mindenki tiszta játékot játszik és tiszta vizet önt a poharába, nem lehet helye a jövőben olyan politikai tendenciójú vádaskodásoknak, gyanúsítgatásoknak, amelyek éppen a sajtó életében harapóztak és ezen keresztül fertőzték a közvéleményt is. A felelőtlen gyanúsítgatások módszerei mögött egyszer s mindenkorra betesz az ajtót az új tervezet és így is van jól. Aki nem tud bizonyítani, ne is rága mazzon, mert hiszen minden becsületes ujságíró ma is a Deák-féle sajtótörvényt vallja magáénak: „mindig csak az igazat szabad írni!” De minderről nyilván még lesz alkalmunk részletesen szólni, — majd ha a Djuvara-tervezet a parlament elé került. (J.)

Krofta csehszlovák külügyminiszter:

„Keressük a római blokkal való együttműködés eszközeit...”

II. Carol király nagy vadászatot vett részt — Hivatalos kommuniké a prágai tanácskozásokról

Prágából jelentik: II. Carol király, Mihai nagyvajda, Benes köztársasági elnök és a kíséret tegnap este a román követség felé való elköszülésük után a deivitzeri pályaudvarra hajtottak, ahol különvonaton Zidlochowitzba indultak. Ez az állomás Brünn közelében van. Az uralkodó elbucszott Emandi prágai román követtől és a követség tagjaitól. A különvonatban Jan Seba bucaresti-i cseh követ és dr. Y a r o c h, a csehszlovák államvasutak vezérigazgatója is helyet foglaltak. Előzőleg egy másik különvonat indult el, amelyen Jan M a s a r y k, dr. K a m a i és a csehszlovák kormány tagjai, valamint a királyi kíséret tagjai foglaltak helyet. Szombat reggel 9 órakor a különvonat megérkezett rendeltetési helyére. Itt az uralkodót dr. C z e r n y, Szilézia és Morvaország kormányzója fogadta és üdvözölte. Hatalmas tömeg vonult fel a magas vendégek fogadtatására. II. Carol király megköszönte a szép fogadtatást, majd pedig autókon a „Nagy fácskos” nevű uradalomba hajtottak, ahol Benes köztársasági elnök nevében Z a d i n a földművelésügyi miniszter várta a vendégeket. V l a t u s k a mérnök vette át a vadászat vezetését, amely rendkívül szép eredménnyel végződött.

A csehszlovákiai hadfelszerelési gyárak meglepetést tartogatnak Mihai nagyvajda számára. Arról van szó ugyanis, hogy egy „Baby” repülőgépet ajánlanak fej neki arra az időre, amikor megkezdí a pilótatanfolyamot.

A kisantant együttműködése

Szombaton délelőtt a következő hivatalos nyilatkozatot tették közzé:

A II. Carol király és Benes köztársasági elnök közötti megbeszélések, amelyeken Hodzsa miniszterelnök, Antonescu és Krofta külügyminiszterek is résztvettek, október 29. 30. és 31-én folytak le. Ez alatt az idő alatt megvizsgálták a kisantant három államának állásfoglalásait a fontos külpolitikai kérdésekben és megállapították a jövőben folytatandó politika irányvonalát teljes

egyetértésben a belgrádi kormánnyal. A megbeszélések anyagát Pál jugoszláv regensherceg és Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök elé fogják terjeszteni. A román — csehszlovák-viszonyt érintő valamennyi kérdést megvizsgálták. Megállapították, hogy az uralkodó utazása a legteljesebb eredménnyel járt, amennyiben az utóbbi időben előállott európai helyzettel kapcsolatban a három kisantant állam együttműködése még jobban ki fog domborodni.

A szovjetkapcsolatok problémája

Krofta csehszlovák külügyminiszter, miután felolvasta a román ujságírók előtt a kiadott hivatalos kommunikét, a következő nyilatkozatot tette:

— Mint láthatják, nyilatkozataink körülbelül ugyanazokat a dolgokat mondják, miután szövetségünk régi és megalapozott. Miután jelen voltam a megbeszélések nagy részén, biztosíthatom önöket, hogy azok valósággal felémelő egyetértés, kölcsönös rokonszenv, meleg harmónia és a Carol király és Benes elnök között, még a legkisebb részletkérdésekben is megnyilvánuló teljes összhang jegyében folytak le. Valahányszor Benes elnök valamilyen problémát kifejtett, Carol király minden alkalommal tett egy-egy új észrevételt és kifejtette véleményét, Benes elnök mindannyiszor megerősítette. A két állam között valóságos versengés folyt abban, hogy megbeszéléseik során egymás nézetét megerősítsék és jóváhagyólag vegyék tudomásul. Megindító, hogy a király és Benes elnök mennyire megértik egymást. Őfelsége annak az óhajának adott előttem kifejezést, hogy minél sürűbben látogasson el Csehszlovákiába és nemcsak hivatalos látogatás keretei között. Benes elnök hasonlóképpen sürűn szeretne ellátogatni Romániába. Megvizsgálták Benes elnök jugoszláviai utazásának a lehetőségeit, ez alkalommal azonban még nem állapíthatjuk meg az ut pontos időpontját, amely számos körülménytől függ. Ugyancsak

HOTEL CARLO
Világvárosi
legmodernebb
komforttal
megnyílt!!

szóba került a kisantant külügyminisztereinek minél sűrűbb egymásközötti megbeszélésének a kérdése. Ami az államok politikai problémáit illeti, megállapítható volt, hogy semmiféle eltérés nincs az egyes államok által folytatott politika és a kisantant általános érdekei között.

Például Romániának Oroszországgal való kapcsolatai mások, mint a mi relációink, ugyanakkor a Németországgal való kapcsolatok a mi számunkra, akik Németország szomszédai vagyunk, másfajta megvilágításba kerülnek, mint a román-német, vagy a jugoszláv-német kapcsolatok.

Biztosíthatom Önöket, hogy ez a probléma semmi nehézséget nem okoz. Romániát kielégítik Oroszországgal való jó kapcsolataink. Ezek a kapcsolatok Románia számára is előnyt jelentenek.

Románia azt kívánja, hogy továbbra tart-suk fenn a Szovjetunióval való kapcsolatainkat. Jugoszláviának szintén nincs ez ellen semmi kifogása. Ami Németországot illeti, mi jövi-

Női télikabátok, bundák, ruhák

minden ízlést kielégítő, jó kivitelben, versenyképes árakban

MENCZER női konfekcióban

ARAD. Fischer Eliz-palota. MERCUR-tag.

5198

Társasélet hava

Irtá: BRÓDY LILL.

— Most, — mondotta barátnőm és felhuzta a kesztyűjét — most lemegeyk kávét venni, valamint konyakot, likört, pálinkát, nagyobb mennyiségben bizonyos apróbb sösszűteményeket, amelyek az idén jöttek divatba, nemkevésbé gesztenyét és tejszínhabot. Tudniillik október van, a társasélet kezdetét veszi s este vendégeim jönnek, amit nehéz megoldani manapság egy magamfajta egyszerű nőnek aki az intellektüel és a mondén kistársaság határmegyéjén áll.

— Mesgye? — kérdeztem szerényen.

— Mesgye, — szolt barátnőm és bölintott — ilyen is van. Az emberek keverednek, az idén sok a mesgye. Tudatosok, akik mostanáig szigorú intellektüellek voltak, az idén kezdenek áttérni mondénítésra, nyáron ugyanis szórakozottságot megtanulnak bridzselni s az asszony kalapján az idén már tollak vannak, mert a bridzs erősebb, mint a lélek és más műfajú életet követel, más emberekkel. Ösztönösök viszont hegyek között nyaraltak és véletlenül elolvastak egy francia irodalmi folyóiratot, ettől az asszony rájött, hogy Párisban nemcsak divatbemutatók vannak, de divatos szellemi áramlatok is, tehát a szellemi áramlatokra vetette magát és meghívásoknál előnybehelyezi az intellektüel társaságot, ahol az emberektől mindig lehet „tanulni” valamit. E két házaspár lesz nálam, — szolt barátnőm és körülnézett a lakásban.

— És még? — kérdeztem óvatosan.

— És még, — mondta barátnőm s csodálatos rutinnal számolni kezdett ujjain, sejtetve, hogy ugyanekkor tányérek és pohárok és tálcácskák és villácskák és kanálkák számára gondolt, mert a nem egészen fiatal háztartásokban az élet hamarosan megbontja a szervizek hatos számrendszerét, csökkenve öket négyre és emelve hétre, számolva töréssel, kölcsönködéssel, kölcsönadással és utánpótlással, mondom, így számolt barátnőm, elmerülve a megbomlott rendszer titkaiba — és még itt lesz a kedves Elvhü Péter barátunk, aki szigorúan ragaszkodik baloldali világnézetéhez elméletben, ha pénze van és szigorúan ragaszkodik baloldali világnézetéhez gyakorlatban, ha nincs pénz,

szonyt kívánunk fenntartani a birodalommal és soha nem utasítjuk vissza a német részről jövő ilyen irányú javaslatot. Megkíséreljük, hogy mint minden más állam rendezzük Németországgal való kapcsolatainkat a kisantant államokkal való teljes egyetértésben. Munkánk közben a kisantantot majdnem egységnek kell tekintenie.

Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mi a kisantant álláspontja a római paktum államai: Olaszország, — Magyarország — Ausztriával szemben gazdasági téren, amelyről már az első kommunikéban szó volt, Krofta a következőket szögezte le:

— Nincs szó a római blokkal való fuzióról, hanem csupán arról, hogy keressük annak az együttműködésnek eszközeit, amely anélkül, hogy valamelyik nagy hatalmat hegemoniához juttatná, kielégítené a résztvevő államok érdekeit. Ismétlem: kielégítené az összes dunai államok érdekeit és kifejlesztené a gazdasági együttműködést Európának ezen a részén. A kisantant mindenkor jóakarattal fogadott minden együttműködési lehetőséget, amely a Duna-medencében a gazdasági életet a normális keretek közé juttatná.

Az újságíró munkateljesítése közben köztisztviselőnek kijáró tisztelet illeti

Bucuresti-ből jelentik: A Curentul közli az új sajtótörvénytervezetet. Ebből néhány intézkedést kiemelünk itt: A bírónak nincs joga tartóztatni az újságíró, vizsgálat céljából. Pe-

riodikus publikációk tulajdonosai, vagy a tulajdonos társaságok igazgatótanácsának tagjai, valamint fizetett igazgatói csak végleges újságírók lehetnek.

A javaslat kötelezővé teszi az adminisztratív közhatóságok számára az újságíró munkájának megkönnyítését. Az újságíró hivatásának gyakorlása közben ugyanazt a megtiszteltetést élvezzi, mint a köztisztviselő: megsértése ugyanugy hatóság elleni sértés, mint a köztisztviselőé. Csak Romániában lakó románoknak (nyilván román állampolgároknak) van joguk politikai jellegű lapok kiadására. A belügyminiszter beszüntetheti a külföldiek által fenntartott vagy támogatott újságokat.

ze, amit úgy kell érteni, hogy ha jönnék neki, olyankor társaságban vad, zseniális és még nem alkuvó, míg ha rosszul megy neki s az élet szerény baloldali életvitelre kárnozta, olyankor társaságban meglepően szelid, jóindulatu és megértő Monori Magas Manfrédhoz, akit ilyenkor kedvéért meghívok s akit azután hazakísér. Itt lesz még Érett Elza, a kitűnő mozgásművész, aki már mestersége révén is tökéletesen alkalmazkodik vendégeimnek úgy intellektüel, mint mondén csoportjához, tekintettel a testkultúrára, amely szakmája s tekintettel a testkultúra szellemi alátámasztottságára, amellyel kérédek. Mert a szép testben szép lélek korszakát éljük, ha nem tudnád és én erre már régen rájöttem.

— És még ki lesz? — kérdeztem sürgetően.

— Még lesz, — mondta barátnőm és elborult — még itt lesz Kultura Kelemen, a képzett közgazdász, aki valamikor udvarolt nekem s itt lesz Jóságos Jenő, akiről szeretném, ha azt hinnék, hogy Kultura Kelemen helyett valamikor ő udvarolt nekem. Ezt természetesen tudatosan teszem s a társaság tudatosan fog elsiklani fölötte. Itt lesznek még elsőszámu Zilálték, akikről társasági sikon elég annyit tudni, hogy nem lehet tudni, valnak-e vagy se és itt lesznek a második számu Zilálték, akikről társasági sikon elég annyit tudni, hogy nem lehet tudni, megesküsznek-e vagy sem. És itt lesz a kedves öreg Károly bácsi, aki azért jön mert imádja az ifjuságot, holott mindenki tudja, hogy gyűlöli az ifjuságot. Ezek lesznek, — szolt barátnőm és elgondolkozott — ezek körülbelül. Mint láthatod, szűkebb társaságom csupa rendes, derék, művelt és főleg tudatos emberből áll, akik megértik egymást. Érett Elza hangsúlyozni fogja, hogy olyan korban élünk, amikor a nő

cselekvési szabadsága úgy a munka, mint a szellemi élet síkján semmivel sem marad mögötte a férfi cselekvési szabadságának s ez rendjén is volna így, ha Érett Elzáról nem tudná mindenki, hogy cselekvési szabadsága megtörik korának és külsőjének ellenállásán. Ösztönösnek többször ki fogja jelenteni, hogy irigyli Tudatosné széleskörű ismereteit s Tudatosné többször ki fogja jelenteni, hogy irigyli Ösztönösnek széleskörű tapasztalatait, s mi tudni fogjuk, hogy ez igaz is, mert ugy Ösztönösnek, mint Tudatosné valóban irigylik egymást, amin semmiféle tudatosság nem segít. Elsőszámu Zilálték fel lesz habborodva, hogy miért adok „ennyi mindent” vacsorautáni feketemeghivásnál s meg fogunk állapodni abban, hogy ezennel, ha meghívjuk egymást, csak egy csésze fekete lesz és semmi más, de Zilálték a jövő héten puncsot fog adni vagy parfét vagy görögdiányt vagy jegelt spanyolmeggyet, s mindenkinek fölébe fogja sugni külön-külön, aki ma nálam volt, hogy milyen banális gesztenyepírét adni októberben. En ezt meg fogom hallani s mosolyogni fogok, mert én még tudatosan vagyok banális, ami annyit jelent, hogy ösztönösen is az voltam. Tudatos emberek tudatos tettei fognak variálódni a következő szezonban körülöttünk, ami annyit jelent, hogy tudatosan fogják mondani és elkövetni mindazt, amit eddig ösztönösen mondtak és cselekedtek. De ha érdekel, gyere fel, — mondta barátnőm és várt.

— Nem, — mondtam sértődötten — nem megyek fel, mert meg vagyok sértve, mert így hívtál.

— Szóval jössz, — mondta a barátnőm és kivett még egy kiskanalat.

— Szóval jövök, — mondtam és elindultunk a kávészület felé.

CORSO: d. e. 11¹/₂, (matiné) d. u. 3 (mérs.), 5, 7¹/₂, és 9¹/₂ órákor. Telefon 5-65

Szerelemmel vádollarak...

Bolváry rendezése

Eisemann zenéje

Vaszary János scenáriuma

BULLA ELMA,

GUSTAV FRÜHLICH

HILDE v. STOLZ, HALMAY TIBOR

Jön! Ne csokolózz moziban! Remek vigjáték, Francis Lederer és Ida Lupino-val

Specialisták aprólekos laboratoriumi munkájának köszönhető, hogy a
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJFESTÉK PARFÖMÖK gyártásában

Les Créations N.H.B.

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el.
Próbálja ki azokat! Kétféleképpen!
Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

En-gros beszerzési forrás: N. H. Balhazar Bucuresti, Str. Selari 7.

Repülőgép-harc Madrid és Sevilla között

Német statisztika a spanyol polgárháboru áldozatairól

Madridból jelentik: Madrid tegnapi bombázása alkalmával 125 ember vesztette életét, háromszáz pedig megsebesült. Ma a kormány repülőgépei kétszer is támadást intéztek a sevillai repülőtér ellen. Négy hangár és a parancsnokság épülete legett. Bilbauból érkezett jelentés szerint a kormány repülői erős bombázást indítottak az Elgheta-elloria-szakasz ellen. Itt a bombák a nemzeti csapatok főhadiszállását érték. (Rador)

A „Matin” jelentése szerint Madrid védelmének vezetését a volt spanyolországi orosz katonai attasé, Goreff tábornok vette át. Goreff tábornok annak idején az oroszországi harcokban a fehércsapatok elleni küzdelmekben tűntette ki magát, de nagy érdemeket szerzett a lengyelországi csatákban is.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a nemzeti csapatok valladolidi főhadiszállásán közölték, hogy a kormánycsapatok a polgárháboru kitérése óta 17 ezer halottat veszítettek a déli fronton, amivel szemben a nemzetieknek csak kétezer halottjuk volt. A köztársaságiak által uralt területeken százezer ember tűnt el, akiknek nagyrészt agyonlőtték.

A Madridot körülzáró gyűrű déli szakaszának áttörése eddig eredménytelen volt. A csapatok főparancsnoka, a szovjet tábornok, kénytelen volt a guadarremai frontról csapatokat déli irányba elvonni.

Liano tábornok bejelentette a sevillai rádióban, hogy a jövőben mindazokat a repülőgépeket, amelyek nem tartoznak a nemzetiekhez és amelyek a csapatok felett elrepülnek, ellenségnek tekintik és lelövik.

A spanyol nemzeti csapatok kezén levő rádióállomások közlik, hogy a guadarremai szakaszon a nemzeti csapatok folytatták a megütöndött miliciák üldözését. Eközben az egyik frontszakaszon teljesen megközelítették Escorialt. A város előtt a csapatok megálltak és csak parancsot várnak, hogy azt megszállják. Ezen a környéken a kormány miliciái legalább is öt kilométernyire vonultak vissza a csütörtöki nagy ellentámadás óta.

A nemzetiek rádióállomásai azt is közlik, hogy a legutóbbi napokban a kormánycsapatok katonái mind többen szöknek át a nemzetiekhez.

Francia forrásból érkezett jelentések szerint Madridban a kommunisták erősen folytatják a magánosok házainak fosztogatását. A diplomáciai testület tiltakozásával nem sokat törődve, kirabolták több külföldi állampolgár lakását is.

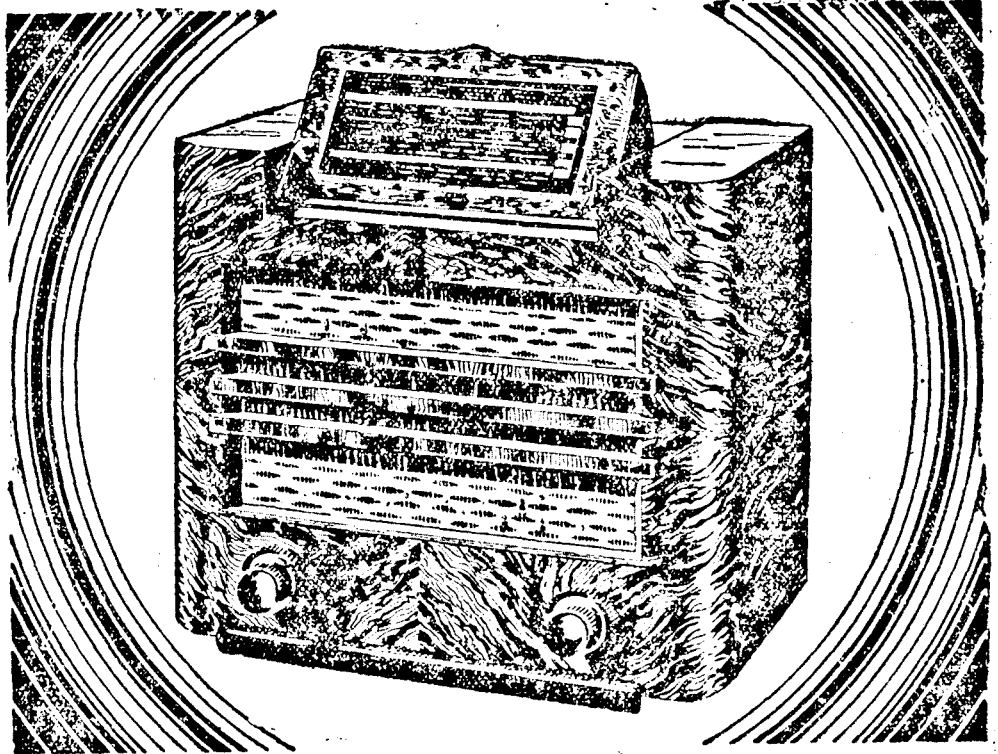
A sevillai rádióállomás szombaton déli jelentéssel, hogy a Madrid előtti középső arcvonalon a vörös miliciák hatalmas támadást intéztek, de a nemzetiek visszaverték és a madridiak sok halott hátrahagyásával vonultak vissza. Meghúsult egy másik támadás is, amelyet a kormánycsapatok Valera tábornok hadserege ellen intéztek, sőt egy harmadik támadás sem járt semmiféle sikerrel. A nemzetiek repülőgépei reggel támadást intéztek Madrid és Barcelona ellen és mindkét he-

Baldwin miniszterelnök megrendítő beszéde

Az „Admirante” nevű nemzeti hadihajó a spanyol partok közelében megállásra kényszerített egy szovjet-hajót. A hadihajó legénysége átkutatta a szovjet-hajót, de a kutatás eredményéről a hír nem számol be.

Gibraltárból jelentik, hogy Orice Hutchinson angol állampolgárt Malakkában a kommunisták letartóztatták. Hutchinson több spanyol arisztokratát szöktetett meg annakidején a kommunisták fogságából és ezért halálra keresték. Madridból nagy nehézségek árán sikerült elmene-külnie, de Malakkában felismerték és elfogták.

2x2=4
Szőrmét
„Star”-nál végy
Mairovitz Imre
Str. Eminescu 14.
Divat-üzlet! Szőrme-festés!
Consum és Inlesnirea tag. 5120

AZ 1937 ÉVI SZIMFONIKUS SZÉRIA

kiváló tulajdonságai:

Sztereofonikus hang — 3 hullámhossz — igen nagy érzékenység és szelektivitás — stabil és tiszta vétel rövid hullámhosszon is — fadingmentes-hatékony automata — RONDO és PRELUDIO adaptovizoros skálával.

Váltóáramra vagy egyenlő váltóáramra (univerzális) vibrációs blokkal.

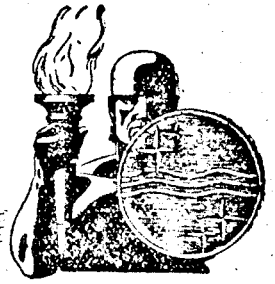
GAVOTTA, népszerű készülék külföldi állomások vételére, váltóáramra vagy univerzális áramra.

Kapható 15 hónapig terjedő részletfizetésre.

RADIO

PHILIPS

szimfonikus

RONDO 4+1 lámpa duodiod-trioddal

PRELUDIO 3+2 lámpa

GAVOTTA 2+1 lámpa

Megérkeztek a legújabb típusu PHILIPS-gépek, melyeket kedvező fizetési feltételek mellett szerezhet be: **Koch Dániel** cégnél Aradon. Erdesiödöknök a gépeket készí-
gel bemutatom. 5278

A legújabb PHILIPS készülékeket szívesen bemutatja **ROSENFELD** PHILIPS lerakata Arad, új Neuman ház. 5256

Ilyen a katonai pontokat bombázták. A pénteki harcokban a madridiak négy repülőgépét lőtték le a felkelők.

Ugy tudják, hogy a Malakka előtt álló angol torpedóromboló parancsnoka fog közelépní a kiszabadítása érdekében.

Párisból jelentik: A Matin londoni tudósítójának jelentése szerint Istambulból az a jelentés érkezett, hogy

a török kormány elhatározta, miszerint szigorúan semleges magatartást tanúsít az esetben, ha szovjet hajók szállítanak át a Dardanellákon a spanyol kormányoknak szánt lőszeret és élelmiszereket.

A párisi portugál követség ma közleményt adott ki, amelyben megcáfolja azokat a sajtóhíreket, mintha a portugál kormány elismerte volna a burgosi ellenforradalmi kormányt.

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök vasárnapi milanoi nagy beszédét általános érdeklődéssel várják. Ugy tudják, hogy a beszéd nagy mértékben hozzá fog járulni az európai politikai helyzet tisztázásához, rá fog térni a spanyol polgárháboru által előidézett veszélyekre és hangsúlyozni fogja, hogy a gyors cselekvés elengedhetetlen. Éppen ezért együttműködésre fogja felhívni a nyugati hatalmakat.

Londonból jelentik: Az angol alsóház ülésén Atlee őrnagy a munkáspárt nevében élesen támadta

a semlegességi egyezményt és annak alkalmazását. A munkáspárti képviselőnek adott válaszában Baldwin miniszterelnök kijelentette, hogy a szerződés nélkül való állapot Európa anarchizálásához és végül az általános háborúhoz vezetne, míg a szerződés további fenntartása és megszorgítása megoldást hozhat a helyzetre. A miniszterelnök ezután egyenesen Atlee őrnagyhoz fordulva, a következőket mondta:

— Képviselő ur, ön katona volt, első tűzvonalban harcolt, nem vagyok kénytelen tehát önnek a háboru borzalmairól előadást tartani. Kijelentem önnek, hogy az angol kormány tiszteletreméltó erőfeszítése talán hónapokkal is kitolhatja a háborút, melynek végleges elodázásában nem merek hinni. Nem tartjuk kizártnak a háboru lehetőségét, azonban minden hónap, amit nyerünk, azt egy jó ügy számára nyerjük és ehhez kérem az ön segítségét is.

URANIA D. e. 11.30 órakor, d. u. 3 órakor (mérsékelt helyiségekben), 5, 7-15 és 9-30-kor
Telefon: 2-32.

„2-es számú kémiroda”

E film azért nagy, mert maga a „valóság” viszi benne a löszerepet. A nemzetek és háboruk kulisszámögötti sorsdöntő történései. A nézőtér lélegzetfogytva kíséri a kémelhárító irodák hőseinek önfeláldozó küzdelmeit. A „Comedie Francaise” tagjaival: Vera Korene, Jean Murat.

Háromnyelvű feliratok.

Következő műsor: a „Kis lord.” F. H. Burnett gyönyörű regénye. Freddie Bartholomew el.

A közszükségleti cikkek áráról tettek jelentést Arad kereskedői a város vezetőségének

A kereskedők szerint Arad-on nem történt lényeges drágulás — Felülvizsgálják a mézárások és pékek helyzetét

Dr. Coțoiu Romulus átmeneti-bizottsági elnök rendeletet adott ki, amelyben a kormány határozatainak megfelelően *megtiltja mindama árucikkek indokolatlan áremelését, amelyeket a minisztertanács október 17-iki jegyzőkönyve felsorol.*

Az árdragítás leküzdése érdekében Coțoiu Romulus dr. az átmeneti-bizottság szombat délelőtti ülésére meghívta a Kereskedelmi és Iparkamara, a Munkakamara, valamint mindama kereskedelmi ágak képviselőit, amelyeket az ármaximálásról kiadott rendelkezés közvetlenül érint. Meghívást kapott az ülésre a fogyasztók képviselője, *Detesan Ioan* is. A megjelent kereskedők zsufolásig megtöltötték a város háza kis üléstermét. A Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében *Pacuraru Brutus* főtákar, a Kereskedelmi Testület képviselőjében *Domán Sándor* elnök, a Munkakamara képviselőjében pedig *Vostinar Gheorghe* jelent meg.

Coțoiu Romulus dr. megnyitó beszédében mindenekelőtt ismertette az említett rendeletet. Ennek értelmében *a következő elsőrendű közszükségleti cikkek indokolatlan áremelése tilos:*

Sifon, barchend, zefir, perkál, pouplin, lepedővászon, szövet, gyapot, cérna, posztó, zsák, gyapjúfonal, zsinór, Ingek, harisnyák, kész ruhák, felőtők, kabátok, kalapok, kucsmák, sárcipők, hócipők, Talpak, fekete-, box-, chevreaux-bőrök, cipők, női cipők, csizmák, bocskorok, bakancsok, Turó, kávé, tea, főzőcsokoládé, fehér bab, citrom, lenese, gyertya, makaróni, borsó, olajbogyó, mandula, mustár, dió, rizs, szilva, kén, só, szappan, keményítő, szóda, napraforgó-olaj, kenderolaj, olajbogyó-olaj, cukor, konzervek, Hagyma, fokhagyma, burgonya, káposzta, zöldpaprika, répa, paszternák, Vörösréz, alumínium, réz, aszbeszt, kalapács, üst, kasza, szeg, ekevas, vas, vasvilla, gereblye, vaslánc, lapát, nittek, ólom, ásó, acél, kocsitengely, eke, drót, csavar, bádoglemez, csákány, cink, lámpaüveg, Tégla, mész, cserén, cement, Tüzifa, szén, nyersolaj, Benzol és petrolium.

Az átmeneti-bizottság elnöke ezután a következőket mondta:

— Ez a rendelkezés tulajdonképpen egyelőre csak figyelmeztetés akar lenni, mert az volt a feltörsünk, hogy mielőtt megtörténnek az árdragítást megakadályozó intézkedéseket léptetünk életbe. A jelenlegi tanácskozásnak mindössze informatív jellege van és mi az itt elhangzó és bemutatásra kerülő adatok alapján döntünk majd és határozzuk el, hogy melyek azok az árucikkek, amelyek maximálása szükségessé vált.

A város vezetősége nem akar harcot és nézeteltérést a kereskedők és fogyasztók között, hanem azok érdekelt össze akarja egyeztetni és az ellentéteket ki akarja egyenlíteni. Tagadhatatlan, hogy bizonyos esetekben történtek indokolatlan áremelések

Az átmeneti-bizottsági elnök ezután felszólította *Jac Eugen* gazdasági tanácsost, hogy számoljon be mindenekelőtt ama cikkek árairól, amelyek már régebben is maximálás alá estek. *Jac Eugen* azt javasolta, hogy a tej árárt 1 lej-el emeljék fel, mintahogy azt eddig is minden ősszel megtették. Az átmeneti-bizottság a javaslatot elfogadta és a tej maximális árát az eddigi 4 lejről 5-re, az uradalmi tej árát pedig 5 lejről 6 lejre emelte. A húsrak megállapításával kapcsolatban Coțoiu Romulus dr.

Javaslatára úgy határoztak, hogy *próbadagást eszközölnek*, amelyet a város, a Kereskedelmi és Iparkamara, a mézárások és a fogyasztók képviselői ellenőriznek. A kenyér árára vonatkozóan pedig úgy döntöttek, hogy *ugyanaz a bizottság két hónapra visszamenőben felülvizsgálja a kenyérárakat, annak megállapítása végett, hogy történt-e áremelés s indokolt volt-e.*

Pacuraru Brutus szóalt fel ezután és köszönetet mondott Coțoiu Romulus dr. megértő szavaiért.

— A Kereskedelmi és Iparkamara — mondta — nem akarja abszurdumig védeni a kereskedők érdekelt, hanem összhangba akarja hozni azokat az általános érdekekkel. A minisztertanács rendeletére részben az adhatott okot, hogy az ókirályságban nem ismerik a szabott árak rendszerét, míg nálunk szabott árak vannak. Az utóbbi hat hónapban Arad-on lényeges áremelés nem történt, ami pedig mégis bekövetkezett, azt a nyersanyagok drágulása idézte elő. Amíg a nyersanyagok árát nem maxi-

DURA-REX. A rádiótulajdonosok érdekében szükségesnek véljük az alábbi, hozzánk beérkezett közleményt tudomásukra hozni. A DURA-REX elemek, mint különben már ismeretes, a régebbi típusu elemektől abban különböznek, hogy sem szalmiákot, sem pedig savat nem tartalmaznak. Különleges, szabadalmazott eljárás szerint készülnek és úgy raktározókéességük, mint teljesítményük is igen magas. A DURA-MŰVEK gyára ezen savmentes elemeket zseblámpák részére és rádiókhoz anodelemekeként készíti, melyek azonban mindennemű más elektromos készülékhez is használhatók, amelyek nagy anodáramot igényelnek. A DURA-REX elemek minősége olyan elsőrangú, hogy bátran állíthatjuk, hogy ennél jobb elemek nem kerülnek forgalomba. Tudott tény, hogy különösen a savmentes elemeknél a jó minőség a legfontosabb tényező és ezen kívánalomnak ezen elemek felelnek meg a legjobban. Ha figyelembe vesszük a határtalan raktározó, valamint regenerálóképességüket, úgy megállapítható, hogy a DURA-REX elemek garantálják a legjobb vételi lehetőséget is. Minden viszontelárusítónál kaphatók, műszaki felvilágosításokkal szívesen szolgálnak a DURA-MŰVEK R. T.

málják, a kereskedők nem garantálhatják, hogy nem lesz áremelés. Mi természetesen közre akarunk működni a városvezetőség munkájában, kijelentjük, hogy *a kereskedelemről távol áll az árdragítás szándéka és elsősorban a kereskedők kéri az árdragítók megbüntetését.*

Legujabb női NŐI TÉLI-KABÁTOK, RUHÁK

ARAD **RADÓ** TIMIȘOARA

Feltűnő olcsó árak! Oriási választék!

CONSUM és INLESNIREA tagok bevásárlási helye. 4577

Mi drágult és mi nem drágult meg Aradon?

Ezután sorban szólaltak fel az egyes szakmák képviselői. *Szenes Henrik* közölte, hogy *a vászonemlék árát lehetetlen maximálni*, mert minden gyárnak 10—12 féle vászna van. Kijelentette, hogy az importált textil-cikkek ára az utóbbi időben nem emelkedett. *Berger Mór* közlése szerint a belöldi textil-cikkek áraiban az utóbbi két hónapban nem volt emelkedés. A legutolsó lényeges emelkedés a múlt év decemberében volt, az új fogyasztási illetékek bevezetésekor. *Detesan Ioan* és *Vostinar Gheorghe* ezzel szemben a fogyasztók képviselőjében hangoztatták, hogy *a textilárak az utóbbi időben is drágultak*. *Németh István* közlése szerint a vásznak árában nem állott be emelkedés, *Blener József* pedig elmondotta, hogy a gyapot ára ebben a hónapban csökkent, mert a schilling ára 32—32 és félről 27-re esett. Az ingek áráiról *Manea Demeter* számolt be. Eszerint az ingek ára nem emelkedett, míg a fértharisnyák árában a gyári árak emelése miatt *15 százalékos drágulás állott be*. *Berger Sándor* kijelentése szerint a női harisnyák ára a januári árakhoz viszonyítva *10—15 százalékkal csökkent*. *Muzsaj József* szerint a készruhák május óta *15 százalékkal lettek drágábbak*. Ez azzal magyarázható, hogy a szabómunkások sztrájkja következtében *a munkabérek emelkedtek, másrészt pedig a szövetek is drágultak*. *Pincés János* közlése szerint a kalapok ára nem emelkedett. *Apponyi Gyula* kijelentette, hogy a hó- és sárcipők nem drágultak, a luxus-cipők ára is változatlan, míg az *olcsóbb cipők ára 5 százalékkal emelkedett*. *Bosniac Victor* a talp- és bőrárak emelkedéséről számolt be, amely *25—30 százalékos és amelyet a nyersbőr árának 50 százalékos emelkedése idézett*

elő. *Halász Dezső* közlése szerint a szárazbab ára októberben *30 százalékkal*, a mandulaé *20*, a keményítőé *3—4*, a főzőcsokoládéé *30*, az olajbogyóé *10 százalékkal emelkedett*, míg a dió *40 százalékkal olcsóbb lett* és május óta lényegesen esett a citrom ára is. Akkor ugyanis egy láda citrom ára *2200 lei* volt, ma pedig *1400 lei*. A *Zarvat-cég* képviselőjének beszámolója szerint *a burgonya ára 35—50 százalékkal emelkedett, a zöldpaprika pedig eltűnt a piacon*. A vasárak — amint arról *Burza Cornel* beszámolt — *szintén drágultak* és csak az üstök lettek olcsóbbak. A *Stern-cég* képviselője, kijelentette, hogy *a tégla, mész és cement árában nincs változás*. *Holländer József* közölte, hogy *a tüzifa nagyban ára 20, a kicsinybeni ára pedig 10 százalékkal lett magasabb*. A *Distribúcia-cég* képviselője pedig közölte, hogy *a benzin ára változatlan, a petroleum ára pedig 5 százalékkal emelkedett*.

Ezután *Pacuraru Brutus* annak jegyzőkönyvbe vételét kérte, hogy *a megjelent kereskedők állításait igazságtól kivétel nélkül számlákkal tudják igazolni*. *Coțoiu Romulus* dr. megköszönte a felvilágosításokat, majd pedig közölte, hogy a város átmeneti-bizottsága ezek figyelembevételével dönt a legközelebbi jövőben afölött, hogy mely cikkek és milyen mértékben maximáljanak. Egyben újból felhívta a kereskedőket a város rendelkezésének betartására, *a fogyasztókat pedig felszólítja, hogy ha árdragítást tapasztalnak, kérjenek a kereskedőtől számlát, mert ezek kötelesek számlát adni*. Ugyanekkor pedig jelentették az árdragítást az illetékes hatóságoknak.

**Engros árakon vásárolhat karácsonyig
a nagybani árusítás megszűnése miatt**

VAJDA

Béla posztóáruházában
Arad, Str. Eminescu No. 15.
Mercur bevásárlási hely. 4475

MI UJSÁG?

Egy híres francia illatszergyár Párisban most ünnepi fennállásának kétszázadik esztendejét. Az évforduló alkalmával a vállalat megírta és nyilvánosságra hozta kétszáz éves történetét, amelynek érdekes sorai között az azóta eltelt két évszázad egész francia történelme végigvonalul. Megtudjuk ebből a monografiából, hogy Pompadour asszony egyévi számlája megrendelt illat- és szepitőszerekért kerek egymillió frankot tett ki. Ezt a hatalmas összeget végeredményében természetesen a francia kincstár fizette. Voltaire igen nagymennyiségű rizsport használt el. Abban a korban a férfiak valósággal művészetté tették a rizspor használatát. Tizenkét lakája volt, akik kétoldalt sorbaálltak és mialatt Voltaire végigsétált köztük, ráfújták az illatos port. Dubarry grónő is a most jubiláló vállalat rendszeres vevője volt. Mária Antonia nagyon enyhe virágillatot használt. Még szerencsétlenül végződött szokása elleni napon is nagyobb mennyiségű szepitőszert rendelt szállítójánál. A gazdag névsorban szerepel Franciaország történelmének sok ismert neve: Polignac, Grammont, Choiseul és mások. A forradalom idején új szépségápolószerek jöttek divatba, ilyen nevekkel: „Közársasági illatszert”, „Nyakfő-ir”. Robespierre elrendelte, hogy csak természetes illatokat szabad gyártani, a mesterséges illatkeverékeket betiltotta. Beauharnais Jozefin az erős, kábitó illatokat kedvelte. A szép asszony egykori szobáiban még ma is érezni lehet az édeskés illatok maradványait. III. Napoleon ragyogó báljain a szép Montijo Eugénia császárné hajában villant fel először az udvari szállító cég új alkotása: az arany rizspor. A párisi vállalat 1871-ben kapta az utolsó megrendelést az utolsó francia császártól — Wilhelmshöheből ahol a volt uralkodót fogságban tartották.

Mint Atlantából jelentik, a szövetségi nagyszüri vádat emelt Frank Edward Stephens 16 éves fiu ellen, mert zsaroló levelet küldött Shirley Temple, a gyermekszár anyjának. A fiu egy gangszterfilm hatása alatt kis bandát szervezett, gyermekszárak elrablására. Shirley Temple anyjának a következőket írta: „Mrs. Temple — jól teszi, ha elküldi a 25 ezer dollárt, amit kértünk. A fiuk még mindig a háza körül leselkednek. Tízezer dollárt tízdollárosokban és ötezer dollárt egydollárosokban küldjön el. Figyelmeztetjük, hogy

ne jegyezze meg a pénzeket. Minél hamarabb küldje el a pénzt, ha nem akarja elveszíteni Shirley-t.”

Amerikai nagybácsik milliós és milliárdos öröksége legtöbbször magmarad legendának és csak a pénzt sóvárgó örökösök fantáziájában él nemzedékről-nemzedékre szállva. Az igazság az, hogy Romániában például még egy bani sem jutott be amerikai, jávai, honolului és más ilyen szépnévű helyeken elhunyt „nagybácsik” messé vagyonaiból. A ház azonban ennek dacára sem csökken, a fanatikus örökösök rengeteg időt és pénzt fordítanak arra, hogy a vélt örökséghez valóban hozzájussanak. A romániai örökösök ügyében most rendkívül érdekes és a maga nemében

Fizető vendégeket keresnek a savarsin-i Hunyady-kastélyba

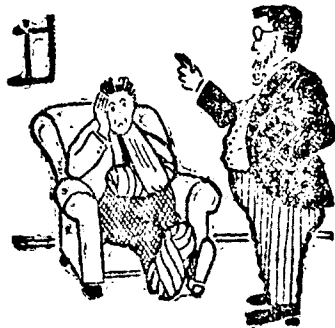
Angol lordok, belga és francia előkelőségek vadásznak fizető vendégekként Arad-megyében. — Szarvasonként — tízezer lelt...

Veszélyben Arad-megye legrégebbi katolikus egyházközségének léte

— Az Aradi Közlöny kiküldött munkatársának helyszíni riportja —

Hatalmas, csodálatosan szép és gondozott park közepette fészlik az ősi Hunyady-kastély, jelenleg Hunyady Ferenc budapesti földbirtokos tulajdona. Az egykori Hunyady-birtokból most már csak a kastély és nagy, több-ezer holdas erdő maradt meg, az utolsó földeket nemrégiben adták el a környékbe i gazdáknak, összesen körülbelül három millió leiert. A kitermelhető részt egy arad-i favállalat már az idén kitermelte és a többi évekig csupán va-

A Reuma megtámadja az ízületeket, izmokat és a szívet

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat!
— Egyetlen egy orvosság van ez ellen: reggel és este egy Carmol-os*) bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer megfűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

dászterületnek használható. Erre a célra azonban kiválóan megfelel, karcsu, gyorslábú szarvasok százai száguldanak a fák között. A kastély és vadászterület fenntartása azonban jelentékeny összegeket emészt fel, viszont jó-

lőhelyre utazó a figyelmes kiszolgáláson kívül még azt az illuziót is kapja, hogy tényleg szívesen látott vendég. Ilyen alapra helyezték a savarsin-i Hunyady-kastély vezetését is és a kilenc vendégszobán kívül kisebb házak is állanak a látogatók rendelkezésére, úgy hogy egyszerre husz-huszonöt embert is el tudnak helyezni. Az utóbbi hetekben a budapesti földbirtokos gyakran érkezett Savarsin-ba

angol lordokkal, belga és francia előkelőségekkel, akik mind fizető vendégekként tartózkodtak a kastélyban

és akiket valószínűleg az előkelő budapesti káoszban „akviráltak meg”. Tulnyomó részben szarvasvadászatra érkeznek, még pedig oly módon, hogy — beavatottak értesülése szerint — szarvasonként fizetnek a vendéglátásért. Az előkelőségek, akiknek anyagi helyzete természetesen megengedi ezt a luxust,

minden leírt szarvasért tízezer lelt fizetnek ki, viszont a bőséges ellátáson kívül a vadbört és agancsokat is hazavihetik emlékként.

Ilyen a'apon jövedelmezővé lesz a savarsin-i Hunyady-kastély, amelynek számára szinte szünet nélkül szállítják a külföldi vendégeket.

A Hunyady-birtok és a bevezetett új rendszerrel szoros összefüggésben áll Arad-megye legrégebbi katolikus egyházközségének sorsa is. A katolikus templom kegyura volt az elhunyt Hunyady Károly, aki végrendeletében hátrahagyta, hogy örököse gondoskodjon megfellelő módon a kétszázéves templom fenntartásáról, sőt intézkedés történt arról is, hogy külön mise-alapítvány létesüljön. A földek eladása a kalmával az egyházközség nem kapott területet, amelynek jövedelméből fenntarthatta volna a templomot, viszont az alaposan lecsökkenő számu katolikus hívő nem bírja egyedül a templom fenntartását, a szükséges kegyesek beszerzését, a lelkes kántor és a személyzet javadalmazásának fedezését. Ezért savarsin-i katolikus körökben nagy aggodalommal várják a január elsejét, amikor az év leteltével a budapesti földbirtokos afelett dönt, hajlandó-e 1937-ben hozzájárulni a templom fenntartásának költségeihez és mennyi az az összeg, amelyet erre a célra áldoz. Savarsin-i katolikus körökben meglehetősen pesszimiztikusan itélnek meg a helyzetet, a jövő fogja eldönteni, mennyiben állja meg a helyét ez a pesszimizmus s mily módon történik gondoskodás — néhai Hunyady Károly végrendelete értelmében — Arad-megye legrégebbi katolikus egyházközségéről... Marosi Rudolf

1936-37. női télikabát divatujdonságait mind megtalálja raktárunkban

FORTUNA

női confectioban
P. Avram Iancu 1.

Hatalmas választék. Kiváló minőség. Olcsó árak.
CONSUM és INLESNIREA tagok bevásárlási helye. 5197

no jegyezze meg a pénzeket. Minél hamarabb küldje el a pénzt, ha nem akarja elveszíteni Shirley-t.”

Amerikai nagybácsik milliós és milliárdos öröksége legtöbbször magmarad legendának és csak a pénzt sóvárgó örökösök fantáziájában él nemzedékről-nemzedékre szállva. Az igazság az, hogy Romániában például még egy bani sem jutott be amerikai, jávai, honolului és más ilyen szépnévű helyeken elhunyt „nagybácsik” messé vagyonaiból. A ház azonban ennek dacára sem csökken, a fanatikus örökösök rengeteg időt és pénzt fordítanak arra, hogy a vélt örökséghez valóban hozzájussanak. A romániai örökösök ügyében most rendkívül érdekes és a maga nemében

vedelmet egyáltalában nem hoz. És valószínűleg ez a körülmény bírta rá a budapesti birtokost, hogy arad-megyei kastélyába olyan rendszert vezessen be, amely Magyarországon már évek óta divatos.

A budapesti lapok apróhirdetéseiből jól ismerik a fizetővendég-rendszert. Uricsaládok ily módon szereznek maguknak időnkint kis különjövédelmet, viszont a nyaraló, vagy téli üdül-

páraflan fordulat állott be. A huszonnyolc legnagyobb örökség tulajdonosai összeállítottak, hogy úgy mondjuk konzorciumba tömörültek és elhatározták, hogy külön hajón küldöttséget küldenek ki Amerikába. A 28 örökös összesen négyezer millió lelt örökölt Amerikából, érthető tehát, hogy költ-

seget és fáradságot nem kimélve, igyekeznek a valóban mesés vagyoni birtokába jutni. Az örökös családok és az amerikai ügyvédekkel való tárgyalások eredményeképpen Constanta-ból szombaton indul az örökösök által bérelt külön hajó, amely a kiválasztott bizottsági tagokat és törvényes megbízással felruházott képviselőjüket viszi az Újvilág felé.

HA MAGYARORSZÁGON

üzleti összeköttetéseket akar létesíteni, információkat akar szerezni, forduljon bizalommal a közismert

5189 Erdős József hirdetési irodájához Budapest, Terezház utca 35.

SELECT: 3 (mérs.), 5, 7 1/4 és 9 1/4 óraker.

TELEFON: 2-84.

Garcia futárja

Wallace Beery,

John Boies,

Barbara Stanwyck

Jön: STAN és BRAN legújabb slágere: CIGÁNYBECSÜLET

CENTRAL 3 (mérs.) 5, 7 1/4 és 9 1/4 óraker
Telefon 2-85

AZ 1-SŐ SZÁMU KÖZELLENSÉG

Chester Morris, Jean Parker, Lionel Barrymore

CAFE RESTAURANT BULEVARD

volt Olimpia Club helyiségében, újonnan átalakítva, iőteri bejárattal,

november 5-én megnyilik.

Az elsőrendű „Bohém“-jazz
HANGVERSENYEZ!

Automata-invázió Német-

országban
A német automatákból államgazdasági probléma lett — Havi 3000 márka forgalmat bonyolít le egy gép — Újság-, horoszkóp-, limonádé-, rágógummi- és röntgen-automaták, zálogházi címek és időjárás a következő 24 órára...

(Berlin. Az Aradi Közlöny munkatársától.) Németország e percben a világ harmadik helyén áll automatasűrűség szempontjából, hol mintegy félmillióra tehető a különböző automaták száma. Németországot csak Anglia előzi meg a maga 2 és félmillió automatájával, míg Északamerika körülbelül ennek háromszorosát mutathatja fel. A német automaták évente több millió márka értékű kereskedelmi forgalmat képviselnek s becslés szerint közel félezer funkciót képes végezni, illetve különböző árut önműködően kiszolgáltatni. Az automaták kereskedelmi jelentőségét azonban legelsősorban is az jellemzi, hogy a nap minden idejében — tehát éjjel is — működnek, miáltal tehát a vasárnapi kötelező üzletzárás alól is kivételt képeznek.

Mi sem bizonyítja jobban az automaták népszerűségét, mint az a néhány statisztikai adat, melyekből kitűnik, hogy Németországban például a nagyvárosi cigaretta-automaták naponta kb. 70—80 márka, havonta tehát átlag 2500—3000 márka értékű forgalmat, azaz egy olyan értéknagyságot bonyolítanak le, melyet nálunk minden trafik méltán megirigyelhetne. A csokoládé-automaták havonta átlag 800—1000 márka értékben adnak el édességeket, míg az újságautomaták napi 3—400 drb. hírlapot terjesztenek, annak ellenére, hogy hangtalanok s egy helyben állnak, ellentétben fűrgelábu, jóhangu, husból-vérből való kollegáikkal, a rikancsokkal. A legnagyobb forgalmat azonban a testsúlymérő automaták érik el, ezek között a rekordot az egyik Berlin—kurfürstendammi mérleg tartja, hol tavaly egyetlenegy napon összesen nem kevesebb, mint 40 márka értékű mérőjegyet adtak ki, ami a 10 pfenniges bedobásokat alapul véve nem kevesebb, mint 400 mérésnek felel meg!

Ebből a példából is megtudjuk tehát már, miért olyan jó üzlet Németországban az automata? Egy ilyen testsúlymérő készüléknél például a gépkopáson és amortizáción kívül csak a fogyasztott papirtkeres árát kell a tulajdonosnak fedeznie, míg a gép maga a legjobb kivitelben sem kerül többre, mint 3—4000 márkába, az automata tehát igen rövid idő alatt kifizeti önmagát. Aki pedig nem akar saját automatát vásárolni, az bérelhet egyet, de sokan már azzal is jól keresnek, hogy az automata alatt levő talpalatnyi kis helyet bérbe adják. A német államvasutak egyedül csak a pályaudvaraikon felállított 8000 idegen automata után évi 1.7 millió márkát keresnek helypénzként!

Nick Carter legujabb bravurja és a fényképezett kilók

Érthető most már, hogy miért ismerte fel Németország olyan rövid idő alatt az automaták adta lehetőségeket. Ma már automaták mérik a járókelők testsúlyát, édességet szolgáltatnak, rágógummit, gyufát, vagy Nick Carter és Sherlock Holmes legujabb detektívkalandjait éppugy kiadják, mint egy pohár tejet, li-

monadét, újságot, cipősznort, szendvicset, levélpapírt, szappant vagy 3 pernyi gramofonzenét... Hangtalanul működik s csak alig téved az automata, mely mindig tiszta és izléses árut szolgáltat s ha kell még vissza is adja a bedobott nagyobb pénzdarabból visszajáró aprót.

Németországban a középületek előtt automaták láncra bizzák a kutyatartók négylábu

Világ-hírű

Auto

gyártmányu speciális

Hócipő üzlet
megnyilt ma

Bul. Reg. Maria 8.

Szolgálj ki magad egyedül!

Megtaláljuk az automatákat azonban a vasuti kocsik folyosóján éppugy, mint a hajófedélzeteken, repülőgépek utasfülkéiben vagy a földalatti és magasvasut állomásain. A saját telefont is könnyű azonban Németországban nélkülözni, hiszen míg a saját telefon minden beszélgetésért 14 pfenniget számláz, addig a jóformán minden uccasarkon megtalálható telefonfülkében csak 10 pfennigbe kerül egy-egy távbeszélgetés. Igen eredeti még, a nemrégiben, egyelőre csak Frankfurtban felállított néhány meteorológiai automata, melyek az időjárásutatóintézet által állandó elektromos összeköttetésben állnak s pénzbedobásra bármikor a legpontosabb prognózist adják. Berlinben ma már virágcsokor automatákat is találunk, több készülék villanybiztosítót és izzókörtét árul, míg az „informator“ már maga az élő címjegyzék: 180 különböző felvilágosítással szolgál.

Bundák, szörmék
legolcsóbban

Neuländer E. szücsné
Fischer Eltz-palota. 4576

Üzletcímeket, menetrendeket, követségeket, éttermet, színházakat, és mozi, a bankok és szerkesztőségek címét éppugy megadja a derék automata, amint a legközelebbi mosóda, cipész és szabó műhelyéhez vezetó utat. Szinte humoros lenne végül, ha nem jellemezné annyira napjainkat, hogy ugyanez a bölcs szerkezet egy kapásra adja meg a legközelebbi zálogházak címét is, egyszóval... gépünk igazán „izig-végig“, bocsánat, sróftól-kenőolajig modern masina...

Németországban azonban — az érem má-

kedvenceiket, a munkás tömegek kerékpárjait s fényképezőgéppel kombinált mérlegek mutatják meg pontos súlyodat, ha vársz 1—2 percig, egy fél villamosjegyni papirlapocsán megkapod fényképetet, alatta testsúlyodat az aznapi dátummal és esetleg rögtön egy jó diéta tanáccsal egyetemben. Egy másik automatánál, némi bonyolult beállítás árán megkapod viszont horoszkópodat, míg a másik sarkon levő gép vérnyomásodat vizsgálja meg, egy harmadik pedig, ha apró kis, tompa szögekből álló lapjára helyezed kezedet, tenyeredről le-rajzolja a chiromantia tudományához szükséges vonalakat, hogy azokból azután jellemedre, esetleg egész jövődre vonatkozóan adjon felvilágosítást. A legérdekesebb azonban talán a röntgen automata, hol egy garas bedobása elenében 1 percig gyönyörködhet bárki saját csontvázában s elmélkedhetik azon, hogy miért mutat a homályos üveg elé tartott pénztárca csak allig egy-két pénzdarabot, az eléje tartott pénztárca röntgenképén...?

Papírkereskedésekben, postán, áruházi írószobákban 10 pfennig ellenében 3 percig írhat akárki bérírógépek bármelyikén, a levélhez szükséges papírost és bélyeget azután természetesen éppugy automatából vesszük, mint a már kész és szépen megirt üdvözlő lapokat vagy kisebb ajándéktárgyakat.

sik oldala — komolyan gondot okoz a kormányoknak e hihetetlen automata-invázió, mely egész jelentékeny összeget von el a kiskereskedelemtől. Külön bizottság tanulmányozza ezért az automaták közgazdasági szerepét, hogy azután az összegyűjtött megfigyelések alapján teljességgel megfelelő intézkedéseket. Így lett az automatából gazdasági probléma s megoldásra váró kereskedelmi hatalom, melynek szociális keretbe való illesztése bizonyára már nem egy vitára fog alkalmat adni...

DOROS FERENC

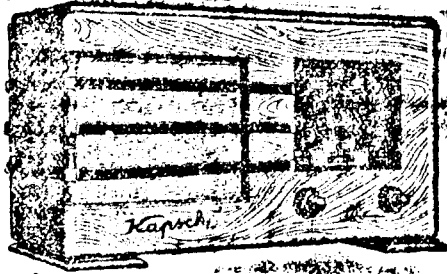
Ujra császárság lesz Németország

Hitler birodalmi vezér marad, császárként a braunschweigi herceg kerül a német trónra

Párisból jelentik: Francia politikai körökben, ahol jól ismerik a német viszonyokat, már napok óta beszélnek arról, hogy Németország kormányformájában jelentős változások várhatók. Hitler, hogy a nemzeti-szociálista rezsim állandóságát és folytonosságát biztosítsa, vissza akarja állítani a német császárságot.

Hitler már hosszú idő óta foglalkozik ezzel a tervvel — mondja a francia információ. — Amikor először felvetette a császárság restaurálásának kérdését, természetesen felvetette a két leg-erősebb dinasztának, a Hohenzollereknek és Wittelsbachoknak trónrajutási lehetőségét. A Hohenzollereknek még mindig nagy autoritásuk van és nem lenne kívánatos trónrakerülésük a nemzeti-szociálista mozgalom szempontjából, a Wittelsbachok pedig — mint erősen katolikus család — a Szentszékekkel való kapcsolatuk miatt nem jöhetnek számításba. A kérdés hosszas tanulmányozása után Hitler választása Ernő Ágost braunschweigi hercegre, Vilmos császár velére esett, aki ugyanabból a családból származik, mint a jelenlegi angol uralkodóház. Ez a család 1918-ig Braunschweigban uralkodott. A herceg a legintimebb viszonyt tartja fenn Hitlerrel. Rokona az angol és a dán királyi családoknak és feltétlenül híve a nemzeti szociálistusnak.

A párisi híradás szerint Hitler váratlanul és márcól-holnapra akarja keresztülvinni tervét. Miután a császárság proklamálása már megtörtént, utána szavazhat a német nép igennel vagy nemmel. Hitler természetesen továbbra is kancellár és birodalmi vezér marad és alkotmányjogi helyzete hasonló lenne Mussolinéhoz az olasz királyságban.

Megérkezett az 1937-es típusú szenzációs elit rádió széria
Kapsch - Standard - Eumig - Minerva
Radione - Ingelen - Orion rádiók.

a legnagyobb választékban, kedvező részletfizetésre kaphatók. Állandó rádió kiállítás. Feltűnő olcsó árak.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand No. 27. 4836

Egy orosz munkás követte el bosszúból a galati-i hatszoros gyilkosságot

— Tizenöt letartóztatás —

Galati-ból jelentik: Egész Galati lakosságát nagy izgalomban tartja a borzalmas hatszoros gyilkossági bűnyű, amelynek vizsgálata egész éjszaka és egész nap a teljes galati-i rendőrségi létszámot foglalkoztatta. A rendőrség sorozatos razziákat rendezett, tizenöt őrizetbevételt eszközölt. Különösen azokat a pékmunkásokat gyanúsítják, akik Mandanis alkalmazásában állottak régebben. A vizsgálat megállapítása szerint Mandanis erőszakos ember volt, munkásai közül kevesen távoztak tőle barátságos érülettel. A tizenöt letartóztatott közül ötven Mandanis volt péklegényei. A vizsgálat egyrészt a zsákmány irányában, másrészt pedig abban az irányban folyik, hogy a büntett háttérben nem-e bosszu áll.

A hatszoros büntény szerzője a jelek szerint egy orosz származású munkás.

aki Mandanis alkalmazásában állott és, akit Mandanis súlyosan bántalmazott, meztelenre vetkőztetett, bezárt, majd pedig brutális módon elbocsátotta állásából. Ezt a munkást egész egyszerűen kitétte az uccára és ez nem talált többé munkát.

A munkás az utóbbi napokban

ismét feltűnt Galati-ban és Mandanis üzlete közelében volt látható. Azt hiszik, hogy a büntényt ez az ember követte el egy másik munkás társaságában, akit hasonlóképpen keres a rendőrség. Grozdea Trofim munkást, akit eltűntnek hittek, ma éjszaka megtalálták. Kijelentése szerint azon az éjjelen egy másik pékműhelyben dolgozott. Ez ellentmond Fekete Józsefné vallomásának, aki este 9 órakor Grozdeat Mandanis műhelyében látta. Grozdea azzal védekezik, hogy azután ment munkába és ugylátszik állítása megfelel a valóságnak. Ugylátszik Mandanis, amikor látta, hogy semmiképpen sem kerülheti el a halált, még amyi lelkierővel rendelkezett, hogy nem árulta el azt a helyet, ahol a ház kulcsait elrejtve tartotta. A kulcsokat ugyanis ma reggel megtalálták. A törvényszéki orvos ma megkezdte az áldozatok felboncolását. A rendőrség meg van győződve arról, hogy a büntény főtette egy régi bűnöző, miután semmi nyomot, vagy bűnjelet nem hagyott hátra a hat ember meggyilkolása után. Lupascu ügyész és a vizsgálóbíró kijelentették, hogy a vizsgálat jó uton halad, a közvélemény azonban nem nagyon bizik a tettesek kézrekerítésében.

DARLING
AZ ELOKÉLO HOLGYÉK HARISNYAJA

DARLING 60
strapára

DARLING CHIC
elegáns

DARLING BLEU
legfinomabb

A FINOM FEHÉRNEMŰ

DARLING

Gyenge az ideai bor minősége

— Nyilatkozatok a podgoria-i szüret eredményéről —

A szüret Arad-Podgoria-n befejezéshez közeledik. Az arad-i Mezőgazdasági Kamarához már nagyjából beérkeztek a szüreti eredményről szóló jelentések és ezek szerint a terméseredmény — amint azt egyébként szakértők már hetekkel ezelőtt megmondották — nem kielégítő. Az eddig beérkezett jelentésekről beszélgetést folytattunk Popescu Nicolae mezőgazdasági vezérfelügyelővel, aki a következőket mondotta:

— A bor mennyiségének szempontjából nem lehet ok a panaszra. Ezzel szemben a bor minősége gyenge. Cukortartalma a szokott 22—24 százalék helyett alig 17 százalék. Ennek a helyzetnek az lesz a természetszerű következménye, hogy a podgoriai gazdáknak előreláthatólag sikerül majd tudadniok régi boraiokon.

Neumann Miksa dr., a kiváló szőlészeti szakértő, munkatársunknak a következőket mondotta:

— Azok, akik vártak a szürettel, helyesen

cselekedtek, mert ezek termése sokkal jobb, mint, amilyenek várták. A legutóbbi napok kedvező időjárása ugyanis sokat segített. A szombati eső viszont természetesen kárt okozott azokban a szőlőkben, ahol a szüretet még nem fejezték be. Különösen jó egyébként a termés Miniş-en, Baraşa-n, Pauliş-on, ahol

a termés mennyisége is közepesen felüli. Ugyancsak jó minőségű a termés Pâncota-n, itt azonban mennyiségileg a normálison alul marad. Óriási a termés a síksági szőlőkben, ezek minősége azonban rendkívül gyenge és alig felét lehet majd bor formájában forgalomba hozni. A szüret csak még a nagyobb birtokokon tart, főképpen Miniş-en és Covâşinţ-on. Szőlő egyébként már nem igen van, mert nem áll el és a télire eltett csemegeszőlő is romlásnak indult.

Arad-ra érkezett a csehszlovák

Nemzeti Tanács elnöke

Houdek volt miniszter

az arad-i csehek ünnepélyén — Vasárnap Nadlac-ra utazik

Néhány napja Arad-on tartózkodik Susana Dovalova bratislavai újságíró, aki dr. Houdek volt cseh miniszter, a jelenlegi cseh Nemzeti Tanács elnökének romániai útját készítette elő. A volt miniszter néhány napja már az országban tartózkodik és az utóbbi két napon keresztül Bihar-megyében járt, ahol nyolc szlovák iskolát, — amelyet a romániai csehszlovák egyesületek létesítettek — látogatott meg. Houdek dr. volt miniszter a mai

napon értesítette Dovalova kisasszonyt, hogy autóján megindult Arad felé. A bratislavai hírlapíró a Központi szállodában foglaltatott szobát a miniszternek, aki délután Sentea-Marc-n nézte meg az iskolát. Innen újabb telefonértesítés érkezett, amely arról szólt, hogy a sár miatt vonaton folytatják útjukat. Később minden baj nélkül autóján Arad-ra érkezett dr. Houdek és a kíséretében lévő Ribarik képviselő, valamint Kaross egyetemi tanár. A szállóban a hírlapíróon kívül Ambrus Ferenc a SIAB vezérigazgatója, Kalassék József mérnök az itteni csehszlovák egyesület elnöke és az egyesület néhány tagja fogadta az érkezőket. Az arad-i csehszlovákok szombat este a Cercul Românesc helyiségében ünnepelték meg az október 28-iki nagy nemzeti ünnepeket. A banketten jelen voltak az arad-i hatóságok fejei. A volt miniszter vasárnap délelőtti kíséretével Nadlac-ra autózik.

Bizalommal jöjjen hozzánk!

Atmeneti, télikabát- és öltönyszövetekben óriási választékot, gyönyörű mintákat, különleges minőséget nyújt a

Consum- és
Inlesnirea-tag

Pansony

Aruház
P. Avram Iancu 18.

HIREK

Élők és holtak

Minden esztendő egy napján ezernyi csillag gyul ki a holtak birodalmában, a mécsesek és gyertyák fénye és világossága az élők üzenetét hozza. Halottak napján virágoskeríté válik a sírok szomorú erdeje, a virágillat és a mécsesek világa megtelik fájdalomteli emlékezéssel. Már napokkal előbb kiürülnek a virágüzletek és halottak napján megindul a kegyeletes záradoklat a temetők felé.

A halottak kultusza soha nem volt még oly nagyarányú és olyan felemelő, mint most.

Szép és megható ünnep halottak napjának ünnepe. Ezen a napon feltámad az élők és holtak közötti régi kapcsolat és a sírok között egymás sorsáról tesznek vallomást.

— **ESŐ, KÖD, FAGY.** Mérsékelt szél, sok helyen még eső, a hegyeken részben havasosó. Több helyen ködképződés és nyugaton több helyen talajmenti jagy. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

Legolcsóbb TŰZIFA
az új **AUFRICHT** fatelenen
Str. D. Raicu 16. Gyermekkorra az oldal uccájában elől
Consam és Intelesnirea tag. 5282 Telefon 69.

— **Ismét az állami iskolában tanítják a zsidó hittant.** Oradea-ról jelentik: Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt miniszteri rendelet érkezett az összes iskolai hatóságokhoz. A rendelet értelmében a közoktatásügyi miniszterium elrendeli, hogy a zsidó vallású tanulók hittani óráit ezenül nem szabad az állami iskola épületében megtartani. A minden indokolás nélkül rendelet érthető megdöbbenést keltett az aradeai és banati zsidóság körében. Az elmúlt héten dr. Fischer József, az aradeai nyugati szertartású és Vétel Albert fő-rabbi, az orthodox hitközség képviselőjének nevében, valamint dr. I. Niemerower országos fő-rabbi és szenátor támogatásával és közreműködésével ez ügyben eljárta Anghelescu miniszternél, aki a felsorakoztatott érvek hatása alatt intézkedett, hogy a rendeletet helyezték hatályon kívül. A zsidó tanulók vallásoktatása tehát ezenül ismét az illető iskolában fog történni.

— **AMIBŐL NEM BIZTOS, HOGY TÖRVÉNY LESZ.** A november 15-én kezdődő parlamenti ülészakaszon kétszabaszos törvénytervezet terjesztettek, melyben megállapítják, hogy senki sem lehet kettőnél több igazgatóságának tagja. A második szakasz kimondja, hogy képviselő és szenátor egyetlen vállalat igazgatóságának sem lehet tagja.

— **Groza Ioan dr. prefektus leányának esküvője** Cilibia pénzügyigazgatóval. Ünnepléses külsőségek között folyt le szombaton délelőtt 1 órákor az arad-i anyakönyvi hivatalban dr. Groza Ioan vármegyei prefektus és neje fiatal, feltűnő szépségű leányának esküvője Cilibia Vasile arad-i behatási pénzügyigazgatóval. A városháza feljártat és folyosóját ez alkalomból délszaki növényekkel és füzérekkel díszítették fel. Tanukként az esküvőn dr. Marcus Mihail, a képviselőház volt alelnöke, a Banca Naționala cenzora és dr. Jeleriu pénzügyi vezérfelügyelő jelentek meg. Az esküvői szertartást dr. Cotioiu Romulus átmeneti bizottsági elnök végezte, aki emelkedett szellemű beszédet intézett a fiatal párhoz. A polgári esküvőt közelében követte, melyen a város számos előkelősége vett részt. Az egyházi esküvőt egy hét múlva tartják meg.

— **Munkaügyi alispektor lett Pacurariu Octavian.** A munkaügyi miniszter rendelete értelmében október 15-i hatállyal Pacurariu Octavian, az arad-i munkafelügyelőség irodafőnökét az alispektori teendők ellátásával bízták meg. Pacurariu Octavian jogi végzettséggel rendelkezik, régi, érdemes tisztviselője az arad-i munkafelügyelőségnek, a közönséggel való kapcsolataiban az előzékenység jellemzi és ezért előléptetése mindazok körében, akik ismerik, érthető örömet váltott ki.

— **Kun Bélát megjutalmazták a spanyol vérérdéért.** Párisból jelentik: A „Matin” moszkvai jelentése szerint a szovietkormány Kun Bélának az utóbbi időben a kommunizmus érdekében kifejtett sikeres tevékenységéért magas állást jutatót. A kinevezés már megtörtént, azt azonban még nem hozták nyilvánosságra. Kun Béla tehát jutalmat kapott azért, amiért közreműködött a spanyol polgárháború borzalmainak előkészítésében.

Olcso bueno és csikó bundák ENGELHARDT FERENC szücsnél Szörmefestést vállalok 4517

— **Doktorráavatás a cluj-i tudományegyetemen.** F. hó 31-én a cluj-i tudományegyetemen államtudományi doktorrá avatták ifj. Lazár Alexandru-t, dr. Lazár Alexandru chigineu-cluj-i ügyvéd, volt országgyűlési képviselő fiát.

Fehérműk — Paplanok

minőségben **kitűnők**

árakban a **legolcsóbb**

Ruttkay & Botye

cégnél, Arad.

5283

— **Eljegyzések.** Szabó Baba (Ghioroc) és Hans Reiser (Jimbolia) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Kreisz Many (Arad) és Kolb Miksa (Satmare) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Höfle Vali (Timisoara) és Fövényi István (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Divatszövegek, selymek, bársonyok, duvetinek

5281

nagy választékban, olcsó árban

SZMUTNY

divat- és kelengye-áruházában, Str. Metlanu 2.

— **Házasság.** Petrovits Etelka (Szombathely) és Fischer Mihály újságkiadó (Arad) házasságot kötöttek.

Consum- és Intelesnirea könyvre is már most vásárolhatja

karácsonyi ajándékait Hartmann Kálmán

ékeszerésznél, Arad, Minorita-pal. Dus választék. 5276

— **CFR—Unirea-Tricolor 5:0 (0:0).** Bucuresti-ből jelentik: Ma délután játszották le az Obor-pályán a CFR—Unirea-Tricolor mérkőzést, amelyet a CFR nyert meg 5:0 (0:0) arányban.

Szvetterek, Pulloverek 5208 STRASSER-cégnél a legolcsóbbak

— **Hirtelen halál a korcsmában.** Az adeai csendőrség ma jelentést tett az arad-i ügyészségnek arról, hogy Reder Sándor községbeli lakos az egyik korcsmában hirtelen meghalt. Az ügyben megindult a vizsgálat.

Csak stílusosan

— **Mi az, te pijamában jössz a koncertre...?**

— **A hosszú műsorra való tekintettel nyugodtan akarok aludni...**

— **Halálozás.** Ausländer Béláné született Osterreicher Róza, ma este háromnegyed 7 órakor 59 éves korában elhunyt. Az elhunyt uriaszony halála rokonsága és ismerősei körében mély részvételt keltett. A temetés felől még nem történt intézkedés.

Szép asszonyok hü barátia a LYSOFORM!
Használon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a bakteriumok, a nem kívánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható. 4659

— **Leányrablás kísérletéért elítélték egy románial leánykereskedőt Grácban.** Grácból jelentik: Az itteni büntetőbíróság leányrablás kísérlete miatt 4 évi börtönre és az ország területéről való kitiltásra ítélte a romániai származású Grancea Rafael. Grancea néhány héttel ezelőtt ismeretséget kötött négy fiatal leánnyal, akiket azzal hitegetett, hogy jövedelmező állást szerez számukra a külföldön. Igyekezett őket rábeszélni, hogy szökjenek meg vele együtt. Mielőtt tervét végrehajtotta volna, letartóztatták és a bíróság elé állították.

— **Ha a köztársasági elnök felesége nem ügyel a közlekedési lámpára.** New-Yorkból jelentik: New Haven (Connecticut, Egyesült-Államok) egyik uccáján Holly Mihály közlekedési rendőr felírta egy nagy gépkocsit rendszámát, mely csak a határvonalon túl állott meg a „tikos” jelzésre és gondtalan hajtás miatt megfedte a kocsi vezető elegánsan öltözött hölgyet. A közlekedési bíróság előt kiderült, hogy a vádlott Roosevelt elnök felesége, aki azzal védekezett, hogy az előtte robogó villamoskocsitól nem láthatta a forgalmi lámpát. A bíró figyelmeztette Rooseveltnét, hogy nem előzhet kocsiával, ha nem szabad előtte a kilátás, mire az elnökne sainsákozását fejezte ki és megígérte, hogy megszívleli a tanácsot.

Három igaz szó

Gárdonyi

szemüveg kiváló

5275

Minorita templom mellett.

— **Tömeges gázmérgezés egy budapesti ceruzagyárban.** Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Schuller-féle toll- és ceruzagyár egyik termében súlyosabb kimenetelű baleset történt. A termében vegyi anyagot készítettek és az ebből kiáradó gáz mérgező hatást gyakorolt az ott tartózkodó 17 személyre, akiket a lappangó gáz hirtelen terített le és nem menekülhettek. Valamennyiüket mentők térítették eszméletre.

— **Női betegségek gyógyításánál a természetes „Ferenc József” keserűvizet gyakran alkalmazzák,** mert könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül bekövetkezik. Az orvosok ajánlják.

— **Ellopták a vásártéri gyilkosság koronatanuját.** Ma a második számú vizsgálóbírói hivatalhoz állították elő Goman Iosif cigányt, akit néhány héttel ezelőtt történt arad-i vásártéri gyilkosságból kifolyólag kerestek. Az ügyben két letartóztatás történt, azonban Alexandrescu vizsgálóbíró megállapította, hogy a legértékesebb vallomást az ügyben Goman Iosif, az áldozat bátyja adhatja meg. Hosszu időn át köröztek Goman, akit tegnap fogták el Aradul-Nou-n és szombaton a vizsgálóbíró elé állították. Sikertült két újabb fontos tanút találni. Az egyik, aki lefegyverzett egy teljesen meztelenül szaladgáló cigányt, késsel kezében, a gyilkosság színhelye közelében. A fontos tanukat hétfőn szembesítik a letartóztatottakkal.

— **Sirköveavetés.** Nénai Tóth József volt Astragyári művezető és neje sirkövének felszentelése holnap, vasárnap délután 4 órakor lesz a felsőtemetőben.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.23, London 21.27 és háromnegyed, Newyork 435.25, Milánó 22.95, Amszterdam 235.50, Berlin 175, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Megsemmisítette a törvényszék a Schrodt-drogéria lepecsételéseinek elrendeléséről szóló bírói végzést. Beszámoltunk néhány nappal ezelőtt arról, hogy a bíróság lepecsételte az arad-i Eminescu-uccában levő Schrodt-drogériát egy perből kifolyólag, amely Schrodt Zoltán drogériatulajdonos és valóféiben levő felesége között folyt. A lepecsételés után Schrodt fellebbezést nyújtott be, azzal az indoklással, hogy volt feleségének csak a lakásberendezésre volt privilégiuma, az üzlet ellenben — miután kényszer-egyezség alatt áll — a hitelezőké. A törvényszék ma helyt adott a fellebbezésnek és megsemmisítette a lepecsételést elrendelő bírói végzést.

— Ujpest—III. ker. F. C. 3:1 (0:1). Budapestről jelentik: Ujpest—III. ker. F. C. 3:1 (0:1). Az Ujpest csatársora ezuttal gyengébben látszott. A 6-ik percben Lengyel révén az őbudaiak vezetnek, de szünet után a 8-ik percben Zsongeller egyenlít. A 27-ik percben Kállai közlőről a második gólt szerzi, a végeredményt pedig a 42-ik percben Vincze szép gólja állítja be.

— Hathónapot kapott egy arad-i csavargó — salát kérésére. Furcsa eset került szombaton az arad-i büntető járásbíróház elé, ahol Sulutiu járásbíró egy, már többször elítelt csavargó ügyét tárgyalta. A szerencsétlen ember már többször állt hasonló cselekményért a járásbíró előtt és ma arra kérte, ne ítélje el 10 vagy 14 napra, hanem küldje hosszabb időre valamelyik munkatelepre, hogy a telet ott kihuzzassa. A járásbíró helyt adott a nem mindennapi kérelemnek és a csavargót hathónapra ítélte, amelyet munkatelepen tölt le.

Főzőtanfolyam!

Meleg különlegességek, diátkonyha, hideg büfét, háziokraszat tanítása
november 5-13-ig

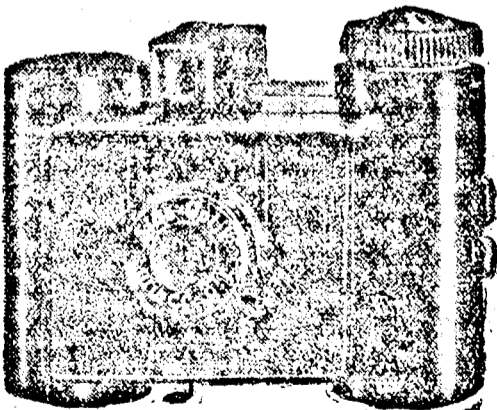
Ditz Sándorné

Strada Consistoriului 12. I. em. 5284

— Véres verekedés a felsőtemetőnél. Véres verekedés játszódott le az elhunyt éjszaka a felsőtemető előtt. A temető két sorsója, Bistricean Inocent sega-i és Dodrea Theodor arad-i lakosok, korcsmáról-korcsmára jártak aznap éjszaka és már a hajnali órák közeledtek, amikor a textilgyár közelébe értek. A gyárban éppen akkor váltották le az éjjeli dolgozókat és a munkások a hideg, esős hajnalon siettek haza munka után. A két ittas sirásó beléköltött a munkásokba és csakhamar parázs verekedés tört ki. Bistricean és Dobrea a központi rendőrségre vitték és egyelőre még ma is ott tartották őket, mert kiderült, hogy a rendőrség más ügyben is felelősségre akarja vonni őket. Bistricean egyébként emberöléssel vádoltnak állott már az arad-i törvényszék előtt.

OLCSÓ A FENYKEPEZÉS

Egy gép

LEI
250

Kapható szaküzletekben és a kizárólagos képviselőinél

Film 10 képpel

LEI
32

SIDA

BUCURESTI
STR. BĂRĂȚIEI 2-III

VEZÉRELVISELET...EXCELSIOR...CALEA...NOȘILOR...78...BUCUREȘTI

SCHERK

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

Lotion
Faciale
Scherk

18. SCHERK ARC VIZI

Tehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizezt! Akkor az Ön arcbőre is rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem! Probdija ki azonnal! Uvegek à Lei 62'103'164'300'475'

Sok az eszkimó, kevés a foka...

Labrador északi felének lakóira rendkívül rossz idők járnak. Órlási éhínség dúlt az eszkimók között. A segítség rendszerint későn érkezett, az élelmiszerhiány egyre nagyobb méretet öltött, végül a szerencsétlen eszkimók megették — halászbárkákik fókabőr-berendezését. Az egyik közeli kvó telepről kértek sürgős segítséget az éhező lakosok.

— Látványosak a Continental-Bar újonnan átalakított helyiségei. Anyagi áldozatot nem kímélve, látványossá alakította át Madár József népszerű bártulajdonos helyiségeit. A népszerű bár-helyiség elsősorú új műsort szerződött november hónapra. Az újonnan átalakított bárhelyiség vezetésére sikerült megnyerni directrice-nek Sallak Matyó népszerű díszőz, akinek neve és a közönség iránta mutatkozó szimpátiája külön garancia arra, hogy a téli szezonban az arad-i „Continental” Madár-bar lesz Arad uriközönségének legkellemesebb és legfelkaroltabb szórakozóhelye.

NOI SZÖVETEK

Órlási választókban érkeztek

Weisz Sándor Str. Brătianu 2.

— Rablógyilkosság egy budapesti korcsma pincéjében. Budapestről jelentik: Pestszenterzsébeten, a Szent Imre-ucca 31. számú ház pincéjében, ahol Kovács Péterné borkimérése van, ma délután rablógyilkosság történt. Három órakor az üzlet tulajdonosnője eltávozott és a borkimérést 18 esztendőös nevelt fiára, Bakos Jánosra bízta. Eszefelé egy, a közelben dolgozó esztergályos ment le a pincébe, ahol megdöbbenve látta, hogy az egyik hordóból folyik a bor és előtte guggoló hely-

Legjobb, legszebb és legolcsóbb fűzők és gyógyhaskötők készülnek Lányinál, Neuman-palota

zetben, mozdulatlanul találta Bakos Jánost. Arca véres volt és fején revolverlövésektől származó lyuk volt látható. Értesítette a rendőrséget, kivonultak a mentők, Bakos János azonban már halott volt. Megállapították, hogy Bakos János rablógyilkosság áldozata lett. Hiányozott ugyanis a 17 pengőt kitevő pénztárcskéje. A tanuvallomások szerint a délután folyamán két suhanc ólálkodott hosszabb ideig a borkimérés körül.

LEGUJABB SPORT

Felvették Romániát a Középeurópai Kupába

Románia és Jugoszlávia egy-egy csapattal vesz részt a Kupa mérkőzéseiben

Prágából jelentik: A Középeurópai Kupa-bizottság mai értekezletén Svájc azt a javaslatot terjesztette elő, hogy Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Svájc és Olaszország 2-2 csapattal és Románia, valamint Jugoszlávia hasonlóképpen 2-2 csapattal játszanak Prágában, valamint a kupaalapító országok fővárosaiban. Az olaszok ezzel szemben azt a javaslatot terjesztették elő, hogy a kupaalapító országok 3-3, Svájc 2, Románia és Jugoszlávia pedig 1-1 csapattal játszanak. Az értekezlet 12 szavazattal 1 ellenében az olasz javaslatot fogadta el. A kupabizottság határozata értelmében Romániát tehát felvették a Középeurópai Kupába.

Kombinált butorok, valamint halók és ebédik legelőnyösebben

Molnár Butorgyárban

szerkezhetők be
6010 ARAD, Str. ALEX. GAVRA 22.

— Uj fűző- és keztyűszalon Arad-on. Uj, teljesen modernül berendezett fűző és keztyűszalon nyílt meg Arad-on. A szalont Gárdos Frigyesnek, a Corso-mozi néhány év előtt tragikus körülmények között elhunyt igazgatójának felesége nyitotta meg, aki már hosszabb idő óta nagy intenszivitással tanulmányozta a fűző- és keztyűszakma ujdonságait. Az uriaszony előbb Timișoara-n tartózkodott, majd hosszabb időt töltött a legelőkelőbb bécsi és budapesti szalonokban, ahol alkalma volt úgy a legelőkelőbb munkát, mint a legfejlettebb nyugati ízlést elsajátítani. Hazatérve külföldről, most a str. Horia 4. szám alatti lakásán megnyitotta legujabb modélekkel felszerelt, minden igénynek megfelelő szalonját. Miután a mai divatos ruháknál a jól szabott fűző igen fontos szerepet játszik, az uj fűzőszalon jelentős hűzgapótló tevékenységet fejt ki Arad-on. Az uj szalon legkülönbözőbb estélyi- és princesszűzőket gyógyfűzőket, harisnya- és melltartókat, továbbá legdivatosabb női és férfi, kézzel varrott keztyűket készít, ezenkívül a fűzők és keztyűk javítását és tisztítását is vállalja. Előre láthatólag Gárdos Magda vállalkozását teljes siker fogja kísérni.

PINTÉR & Co. tükörgyár

Str. Ioan Calvin 39. szám alól november 1-én a Str. Cogalniceanu 28. szám alá

KÖLTÖZIK. Költözködés előtt mélyen leszálított árak. TELEFON 255.

Ezen jelentéktelen összegek ellenében részt vesz az Állami Sorsjáték húzásain, amelynek terve

77.917

NYEREMÉNYT,
209.132.196 LEI

értékben, tartalmaz. Vásároljon sorsjegyet és gondoljon arra, hogy a pénz, amit érték adott az eddig létező legnagyobb esélyek mellett helyzetett el... A negyed

NEGYEDSORSJEGY

OSZTÁLYONKÉNT

200 LEI

EGÉSZ SORSJEGY

OSZTÁLYONKÉNT

800 LEI

SORSJEGY, amelyért 200 leit adott, egy milliót többet hozhat. Gondoljon csak az előző húzások nyertesinek örömeire. Gondoljon arra, hogy semmi sem áll útjában annak, hogy Ön is ebbe a helyzetbe kerüljön, ha van a zsebében Állami Sorsjáték sorsjegy.

**VÁSÁROLJON
IDEJÉBEN
SORSJEGYEKET**

ÁLLAMI SORSJÁTEK

A reformáció ünnepe Arad-on

Október 31-én, szombaton ünnepélyes keretek között hódolt az aradi református egyház a reformáció emlékének. Délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt, amelyet Kovács Zoltán lelkész vezetett, délután 3 órakor pedig hálaadó istentisztelet volt, amely alkalommal Tarnóczi Lajos lelkész mondott magasröptű beszédet. A Grádiste-i Protestáns Körben szombaton délelőtt 8 órakor gyermek istentisztelet volt, este hét órakor pedig változatos műsora emlékünneppé tartották. Az ünnepélyt gyülekezeti ének vezette be, majd imádság és bibliamagyarázat volt, amely után Risa Anna mondott nagy tetszéssel szavazatot. Kovács Zoltán nívós előadása után Szigethy Janka és Czákó Margit sikeres duettje következett, majd a református gyermekek szerepelt nagy hatás mellett. Csécsi Imre „Fogadástétel”-ét Kocsor Irén tenészelesen adta elő, utána imádság, majd gyülekezeti ének fejezte be a szép ünnepséget. Ezzel egyben kezdetét vette a grádiste-i Protestáns Kör vasárnapi ünnepélysorozata. Este a belvárosi Református Férfikör helyiségében szeretetvendégség volt.

Az evangélikus egyházközség szintén megünnepelte a reformáció évfordulóját. Szombat délelőtt 10 órakor ifjúsági istentisztelet volt, amelyet Dénes Béla segédlelkész tartott. Délután 6 órakor gyermekünnepély volt, amelynek során három gyermekszavalt volt, majd Dénes Béla mondott magasszínvonalú ünnepi beszédet, amely után Pál Jenőné hatásos orgonaszáma és Zalay Jenő szép hegedűszólója következett. A tulajdonképpeni ünnepi istentiszteletet vasárnap délelőtt tartja az evangélikus egyházközség és ez alkalommal Frint Lajos püspök mond ünnepi beszédet.

Szőrmék, bundák, sapkák készítése, javítása legolcsóbban FICA szücsnél, Bul. Reg. Ferdinand 26

— MA az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sf. Sava.
HAJOS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— HÉTFŐN az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.
WEISZ, Piața Avram Iancu.
BERGER, Calea Saguna.

— A Tornaegyesület elnöksége értesíti az egyesület t. tagjait, hogy vasárnap délután fél 4 órakor a felsőtemetőben néhai Nagy Sándor és néhai Bauer Gyula sírijánál emlékünnepet tart és a sírokat megkoszorúzzák. Délután 5 órakor a turista-osztály az alsótemetőben néhai Benjung Géza síriját látogatja és koszorúzza meg. Kérjük a tagtársak minél nagyobb számban való megjelenését. Az elnökség.

— A migrén és az idegesség azon esetei, amelyek a gyomor- és bélműködés zavaraiából erednek, gyakran már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által is megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

— Előadás az aradi banktisztviselők körében. Általános érdeklődés mellett kezdődött meg szombaton este az aradi banktisztviselők köre előadás-sorozata. Az ülésen dr. Marcus Mihail, a kör diszelnöke elnökölt. Gul Teodor, az egyesület agilis elnöke üdvözölte meleg szavakkal Marcus Mihail dr.-t, aki megköszönte az üdvözlést és további eredményes munkát kívánt az egyesületnek. Ezután Ieșanu Ștefan tartotta meg „A munka normális rendszere” címen, gondolatokban gazdag, rendkívül érdekes előadását.

**Női- és férfi-divatszövetek
selymek, harisnyák
nagy választékban érkeztek
GOLDSTEIN LAJOS
divatáruházába, Str. Brătianu 11. 5145**

— Az aradi és arad-megyei vendéglősök szindikátusa 1936. évi november 16-án délután 5 órakor tartja rendkívüli közgyűlését az Iparos Otthon Brătianu-ucca 18. sz. alatti termében. Amennyiben a tagok nem jelennek meg az alapszabályok által előírt számban, a rendkívüli közgyűlés 1936. november 23-án tartatik meg, amikor a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes. A szindikátus vezetősége felhívja tagjainak figyelmét ezzel az alkalommal, hogy az egészségügyi törvény 1936. szeptember 3-án megjelent végrehajtási utasítása értelmében a pénzügyigazgatósághoz benyújtandó nyilatkozatok kiállítására vonatkozólag a szindikátus irodája minden szükséges felvilágosítást megad.

Színház - Művészet

***
Csak hétfő estig**

tartja fenn a letoglalt helyeket a Huberman-hangverseny rendezősége

Huberman Bronislaw világhírű hegedűművész november 7-iki aradi hangversenye iránt olyan élénk érdeklődés nyilvánult meg, amilyenre még nem volt példa. Arad társadalmi megéreztve a hangverseny kulturális és társadalmi jelentőségét, olyan impozáns megmozdulást tanúsított, amely merőben megcáfolja azt, hogy Arad-on nem tarthat érdeklődésre számot komoly művészeti esemény. A Huberman-hangverseny iránti érdeklődés ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja: csak hat nap múlva lesz a hangverseny, de már csak néhány jegy kapható, de bizonyos, hogy ez a csekély számú jegy is egy-két napon belül teljesen el fog fogyni.

A Huberman-hangversenyre nagyon sokan helyet foglaltak, de jegyüket még nem váltották ki.

A hangverseny rendezősége kéri mindazokat, akik helyet foglaltak, de jegyüket még nem vették át, hétfő estig feltétlenül váltsák ki belépőjegyüket, mert a rendezőségnek nem áll módjában azokat továbbra is fenntartani.

Az érdeklődés oly nagy, hogy jóval a hangverseny előtt már nem lesz jegy és éppen ezért mindenki a saját érdekében gondoskodjon helyéről.

Azok, akik még nem váltották meg jegyüket és még helyet sem foglaltak, minél előbb váltsák meg jegyüket, nehogy az utóbbi évek legnagyobb művészi és legszebb társadalmi eseményéről lemaradjanak. Jegyek elővételben Szabó Albert főtéri üvegaruházában kaphatók.

STAMPA

KARCZAGI & ILLIN

BÉLYEGZŐGYAR, VÉSNÖK

elköltözött 5259

Arad, Str. Eminescu 12. szám alá.

A színházi iroda hírei

Vasárnapi előadások. Városszerte nagy az érdeklődés a vasárnapra műsorra tűzött három nagyszerű szindarab előadása iránt. Délután 3 órai kezdettel, olcsó helyárrakkal az „Érettségi” Fodor László szellemes vígjátéka van műsorban. Gábor Mara felléptével. Délután 6 órakor az „Urileány” kerül színre, este 9 órakor pedig a „Katz bácsi” című nagyszerű zenésjátékot játsszák a cimszerepben Kozma Hugóval. A „Pármai hercegnő” hétfői bemutató előadására már tökéletesen felkészült a színház énekes-együttese. Trillap Ilonka a szintársulat briliáns hangú primadonnája fog bemutatkozni az operett-újdonságban.

A „Drótostót” reprise lesz a jövő hét műsorának szenzációja. Lehár Ferenc klasszikus szépségű zenéje fog felcsendülni csütörtökön.

MEGNYILT

**az AURORA bizományi üzlet
Sirada Eminescu No. 15.**

Állardó perzsa szőnyeg vásár, kézimunka, testmenny, buadák, zongora, iroda-butor, könyvszekrény és egyéb áruk rakárón. 5288

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA.

Vasárnap délután 3 órakor olcsó helyárrakkal: „Érettségi”. Fodor László nagyszerű vígjátéka. Új betanulással. Gábor Mara első fellépte.

Vasárnap délután 6 órakor rendes helyárrakkal: „Urileány”. Zilahy Lajos nagyszerű vígjátéka.

Vasárnap este 9 órakor rendes helyárrakkal: „Katz bácsi”. Nagyszerű zenés játék. A címszerepben Kozma Hugóval.

Hétfő este fél 9 órakor: „A pármai hercegnő”. Operettújdonság. Teliesen új diszletek és jelmezek. Rendező: Inke Rezső. Karnagy dr. Bródy Miklós, Trillap Ilona primadonna első fellépése. Főszereplők: Gábor Mara, Lázár Hilda, ifj. Szendrey Mihály, Lukács Ede, Pető Sándor, Wiesner József, Horváth László, Lenkey István, Tarnay József, Jávor Alfréd, Kozma Hugó.

**Őszi ruhákat, kabátokat
legszebben fest, tisztít**

Alexandru **KNAPP** Sándor
modernül berendezett vállalata
galiérokat legszebben fenyéz

Str. Brătianu 11. 8937 Str. Fr. Radu 10.

Sorozatos kirakat-fosztogatások Arad-on

Ma ismét három feljelentés érkezett a rendőrségre, mind a három kirakatfosztogatásról értesíti a rendőrséget. A kirakatbetörések napokkal előbb történtek s miután az üzlettulajdonosok lapukból értesültek, hogy a rendőrség kiskorú rablóbandát leplezett le, akiket a sorozatos kirakatfosztogatások elkövetésével gyanúsítanak, jelentették kárukat a rendőrségen. *Piti* Péter Brațianu-uca 4. szám alatti üzletének kirakatait törtek fel a banda tagjai és 23 üveg likőrt loptak el. *Bereczky* Antal fodrász üzletének kirakataiból 1600 lei áru tárgyakat emeltek el. *Varga* Andor kirakataiból 500 lei-t érő kerékpár-dinamót loptak el. A mai napon az elfogott gyermekek száma huszra szaporodott és már eddig olyan terjedelmes bűnlisztájuk van, amilyenre régen volt példa. A gyermekek cinikusan vallanak és olyan részletes-séggel beszélik el egy-egy lopásuk történetét, hogy a rendőrségen biztosra veszik, hogy a gyermekek megszervezését feltétlenül fel kellene vezetnie. Most ezirányban folynak a kihallgatások, de erre vonatkozóan a gyermekek, akik közül a legidősebb sem több, mint 16 éves, nem akarnak vallomást tenni.

Ime az ideális

PAPIRZSÁK

Tartós! Higiénikus! Olesó!

Ne használjon ilyen zsákokat!

Kérjen ajánlatot!

BATES S. A. R. ögvtől
BUCURESTI, I., Strada Cobălcescu No. 14.

Vithos végzet lebeg grófi Széchenyi István életrajziói fölött

— Ki fogja folytatni Surányi Miklós félbenmaradt Széchenyi-regényét...? —
Egy diszkrét női névlista

Budapest, október végén.

Három hónapja múlt annak, hogy *Surányi* Miklós meghalt. Megölte a tüdőbaj, de sokkal inkább a mű, amelyet hiába próbált befejezni. Még

az agónia szörnyű túsájában is betűket rajzolt az ágytakaró hullámos síkjára és nem a halállal, hanem Széchenyi és Kossuth szellemével viaskodott, vitatkozott utolsó éjszakáján.

Surányi tudta, hogy meg fog halni. De elmúlását nem a régen magában hordott betegsége könyörtelen következményének tulajdonította, hanem — a végzetnek, amely időnek előtte elpusztított mindenkit, aki Széchenyi István életrajzának megírásába kezdett. Mondta és hitte, hogy mindenki fiatalon meghalt vagy megőrült, aki meg akarta rajzolni Széchenyi emberi profilját és figuráját.

Ezért igyekezett minden erejével azon, hogy befejezze a regényt és megírja a döblingi részt is. Széchenyi utolsó évtizedeinek és tragikus elmúlásának történetét, mielőtt az életrajz írója osztozni kénytelen hősenek sorsában.

Surányi attól félt, hogy ő is megőrül, mint Széchenyi

a halál azonban közbeszólt.

A halála óta eltelt idő alatt sok szó esett arról, hogy *Surányi* regényét, amely bármennyire teljesnek tűnik, mégis csak csonka maradt — be kellene fejezni azoknak a töredékeknek és jegyzeteknek alapján, amelyeket az író hagyatékában találtak. És most, hogy megalkult a „*Surányi Miklós Emléktársaság*”, amelynek *József* főherceg vállalta az elnökséget, a legkonkrétabban bukkant fel a *Surányi* regény befejezésének híre.

Nincs mit befejezni!

A Széchenyi-regény befejezéséből azonban nem lesz semmi, a felmerült kombinációk önmaguktól dőlnek meg, annál az egyszerű oknál fogva, mert *Surányi* csak a fantáziájában építette fel Széchenyi döblingi életének történetét, a valóságban

néhány sejtében odadobott és két oldalt sem kitevő ceruzajegyzeten kívül semmi nem maradt.

Kár tehát keresni az író, amikor nincsen mit befejezni. *Surányi* magával vitte a döblingi regényt és a kiadó, a könyv nagy sikere ellenére sem gondol arra, hogy valakivel is folytatni próbálja a félbenmaradt művet.

Pedig *Surányi* karácsony óta, amikor az első részt befejezte, óriási ambícióval készült a döblingi rész megírására. Minél jobban maga alá gyűrte a betegsége, annál inkább. De ő nem az az író volt, aki évszámra összehordott cédula-adatokból építi fel munkáját. A történelmi kutatások dátumait és emlékeit agyába rakta, rögzítte el és spontán tört fel belőle teljesen készszen a regény, amelynek első, lediktált formáján azután alig változtatott.

Surányi folyton azt hangoztatta, hogy a Széchenyi-regény miatt nem tud meggyógyulni. Nemcsak, mert annak néhány részlete olyan

vihart keltett és hurcolta bele nevét még a politikába is, hanem mert a befejezés lehetőségeért való lelkesedés nyugtalanította, nyomasztotta nappal és éjszaka, nemcsak munka közben, hanem szanatóriumi ágyán is. Karácsony után, hogy a Széchenyi-könyv megjelent, *Surányi* két hónapra bevonult a budakeszi szanatóriumba.

Két hónapig egyetlen szót sem váltott senkivel, a kura karthauzi-szabályainak megfelelően. Amál többet olvasott. Ládaszámra kérte és kapta a könyveket — valamennyi Széchenyi döblingi életéhez adott adatokat.

Néhány nappal halála előtt kívánságára meg is jelent a gépiró, hogy megkezdjék a munkát. Híába óvták az orvosok és beszéltek le barátai — *Surányi* mindenképpen meg akarta írni a döblingi részt, mert tudta, hogy már nagyon kevés ideje van hátra. Ang ejtette azonban ki az első szavakat, hátrahanyatlott, elvesztette eszméletét és azontul már csak az ágytakarón mozgó keze írta láthatatlan írással a betűket, amelyekből sohasem lettek mondatok.

Az egyetlen hagyaték

A *Singer* és *Wolner*-cég kis házimuzeumában, híres magyar írók kéziratát és relikviáit között őrzik most kegyeletes szívvvel azt a néhány jegyzetet, amelyről az a hír terjedt el, hogy alapját alkothatja a Széchenyi-regény folytatásának. Soklapos, szürkfedellű iskolai füzet, vignettáján *Surányi* írásával ez a szó: „Döbling”.

A füzet első lapján *Schwawrzenberg* Félix nek, a 48-as idők osztrák miniszterelnökének neve szerepel, majd utána néhány évszám. Aztán *Bach* neve következik. Az évszámok között *Surányi* apróbetűs írásával egyetlen megjegyzés:

„Kossuth előtt tisztelgett...”

Haynau neve alatt már több az odavetett megjegyzés. Elsősorban azt jegyezte fel *Surányi*, hogy *Haynau* I. Vilmos hesseni választófejedelem és *Ritter Róza* törvénytelen fia volt. Anyját később a fejedelem *Lindenthal* néven nemesi rangra emelte.

Lenau neve szerepel ezután még a füzetben és utána egy sereg üres lap következik. A füzet közepén azonban újra kezdődnek a megjegyzések, amelyek külön fejezetekben

azoknak a nőknek a nevét tartalmazzák, akikkel Széchenyi Istvánnak élete utolsó éveiben valami kapcsolata volt.

Az első angol nő neve a hatvanéves *Lady Holland*, akinek férje *Fox* unokaöccse volt. Náluk nagyon unatkozott Széchenyi. *Surányi* megjegyzése szerint átment hát *Lady Melbourne*-hoz és itt ismerkedett meg *Lamb Krisztinával*, aki Byronba volt reménytelenül szerelmes. Később azonban a nő elégette Byron leveleinek másolatait a kastélya előtti téren,

miközben a tüzet fehér ruhás lányok táncolták körül.

Néhány évvel később a *Löhlafon* *Nottingham*ba tartó *Lamb Krisztina* „porral belepertt gyászmenettel találkozott — *Surányi* így jegyezte le magának — a gyászmenet *Byron* holttestét hozta”. *Lamb Krisztina* ekkor elájult.

Két újabb név: *Gabriella* és *Selma*, majd *Kaunitz* *Karolina* következik, akivel Széchenyi *Frascati*ban ismerkedett meg.

Most egy dátum jön vastagon bekeretezve: „1819. augusztus 3. *Crescence* házassága.”

Az 1821-es évszám *V. hercegnő* nevével kezdődik, majd hosszú sorban *Lichtenstein* *Micé*, *Kaunitz* *Nandine*, *Mrs. Littleton*, *Zichy* *Melanie* és az öreg *Wallenstein* grófnő.

A felsorolásnak azonban nincs vége, az 1821-es év ugylátszik különösen gazdag listán átnyulik a füzet másik oldalára is:

„*Petrovicsné*, *Florescuné* és *Rittberg* kisasszony”.

A nők listája az 1822. évvel fejeződik be. Erről az esztendőről ezt említi meg *Surányi*:

„*Lichtenstein* *Henrlette*... „agyon akartam magam löni... *Eszterházy* *Vivienne* *Lichtenstein* *Zsótival* szintén hírbehozta”.

A döblingi megjegyzéseknek ez az utolsó mondata. Azaz, hogy van még valami a legutolsó oldalon, két angol mondat:

— „Good bless you! Good by.”

Ezt a két mondatot írta be jegyzetfüzetébe *Surányi* néhány órával az agónia bekövetkezése előtt. Minden bizonnyal egy Széchenyi-level töredéke — mégis az élettől bucsuzott el vele *Surányi* Miklós.

ADÁM LÁSZLÓ

.....

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
feld.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Estélyi ruhacsodák

November hónapja tele van estélyiruha-gondokkal. Most már megkezdődnek lassanként a meghívások, estélyek, színházi premierek, nagyobb vacsorák, szóval ez az a pillanat, amikor az elegáns asszonynak feltétlenül egy új estélyi ruháról kell gondoskodnia, vagy a régit sürgősen átöltökíteni, részben saját, de főleg a barátok miatt.

Alkalmam volt az elmúlt napokban egypár

Igazán elegáns

csak akkor lesz, ha jó

fűzőt, melltartót, haskötőt

visel toilettjéhez, 5255

ezt pedig legjobban és legolcsóbban

Mikó E. Teréz

füzőszpecialistánál szerezheti be Str. Eminescu 31

olyan szép toilettet látni, egyszerűt, de mégis egy szerűségében elegánsat, hogy azokat kénytelen vagyok ide leírni szíves felhasználás céljából.

Az egyiket egy vigszínházi premieren láttam egyik legszebb szöke grófnékon. A ruha fekete muszlinbársony volt egész földig érő, térdig levarrott, onnan kiugró szoknyával. A blúz eleje két széles reverrel ékesedett és négy nagy strass-

Legelegánsabb toilettek

EDITH-szalokban Strada 29. Decembrie 13-a készülnek. 5279

gombbal. Ujja nem volt, hanem a vállak kicsit szélesebbek voltak a szokottnál és ez alkotta a vállat. A háta teljesen megvolt bársonyból, csupán a ruha két oldalán hiányzott anyag és itt volt azonban a ruha pikantériája, mert tenyérmint két oldalra a test látszott. Csuda sexepiles ruha.

A másik egy ugyancsak fekete satin volt, nagyon alkalmas különben alakításra. Tehát figyelj: Srég, vágott szoknya, egészen hosszú, ter-

Szörmebundák, Szörmemunkák

legújabb modellek szerint

ZIMMERMANN szücsnél,

Strada I. G. Duca No. 5. 4708

mészetesen egészen trikószerűen ölelte a testet. A derék előtt a nyakba két spiccben jött fel, amelyen keresztül volt frész muszlinbársony szalag fűzve, ez vezetődött át a vállon és a háton, csipőben ácsavarva elől volt megkötve hosszan lelvő a hason. Szóval világosabban: háta, válla nem volt, csak ez a frész bársony alkotta azokat. Szép hátú hölgyek előnyben!

Az estélyi ruha megválasztásánál szerintem

Legszebb és legolcsóbb Dauerweile-t
6 havi garancia mellett

„ELIT” hölgyfodrász-szalón

Str. Mărășești 1. készit.

Vizondolást speciális géppel 20 perc alatt szálít. Vasondolás, hajvágás, manicure és kozmetika legolcsóbb árban. 4863

sokkal nagyobb körültekintéssel kell eljárunk, mint minden másnál. Ugyanis estélyi ruha egy, de legidejőbb kettő van egy tisztes polgári asszony garderobjában. Legjobb, ha van egy kis és egy nagy estélyi ruhánk.

Ha van tavalyról egy fekete satin ruhánk, vagy egyéb finomabb selymünk, alakítsuk át egy dekolált, elegáns nagy estélyi ruhára (kinek milyen dekoláltást engedélyez a férfi) és vegyünk egy újat. Ez lehet fekete is, de legyen inkább ím szílas anyag. Ez most nagyon divatos és nagyon szép is. Semmi dísz nem kell rá, mert magában az anyag nagyon pompóz. Lehet egy elől csavart blúzt csinálni, természetesen ujja és háta nélkül.

Szörme munkákat, javításokat
olcsón készít:

JUGA JANOS

szücsmester, Str. Mărășești No. 4. 4710
Nagy választék díva-szörmekben.

Az estélyi ruha nem tévesztendő össze a bál ruhával. A bál ruha mindig világos, fodros-bod-

ros, míg az estélyi sötétebb, komolyabb, zártabb és simább vonalú.

Nagyon ajánlhatom estélyi ruha beruházás előtt álló hölgyolvasóimnak, hogy ha már venni akarnak, vásároljanak gyapju csipkét erre a célra. Mégpedig csináltassák egész hosszan, gondolatnyit lehet hátul kicsit hosszabb a szoknya, egész simán, hosszú szűk ujjakkal, hátul mély spicces kivágással, alatta satin, vagy ciré kombinéval. Nem ragaszkodunk a fekete színhez, hanem egy szép halványlila csipke is lehet. Ennél divatosabbat úgy sem lehet elképzelni. És jövőre ha nem lesz divat, be lehet nyugodtan festeni. Ne tegyük rá más díszet, mint egy árnyalattal sötétebb, lila bársony, hosszan lelógó övet, vagy az övbe betűzött színes virág arrangementet. Ha pe-

Külföldi tanulmány- és bevásárló utamról visszatérve Aradon, Str. Horia 4. sz. alatti lakásomon

FÜZŐ- és KEZTYU-szalonomat

megnyitottam 5236

A n. é. közönség szíves partitogását kérem:

GARDOS MAGDA.

dig feketére esnek a választásunk, akkor is fekete bársony övvel díszítsük és egy kis strassz tehetünk bele, vagy virágot.

Estélyi ruhánál fontos, hogy az anyagot és a díszeket esti világosságnál válasszuk ki, mert mégis másként mutat egy asszony estélyi ruhában, mint nappali kommissziós közben.

Legújabb női télikabátok,

bundák, bőr retikülök

nagy választékban 5231

LYONE

Mercur-tag.

áruházban, Neuman-pal

Divatposta

F. ÁRPÁD H. Itt Pesten most nagyon divatosak a sálak. Mindenféle bársony, muszlin, kötött és mindenféle színes szövetből összeállítottak. Azután rendes horgolt, vagy csipke masnik brosz megoldásban. Ezeket sötét ruhára veszik nagyon. Virágok ugyancsak reppant divatosak de egészen fantáziás virágokat lantsziroznak. Így főleg orchidea, nagy vörös és rózsá-

Gyermek kabátok és ruhák
kézen és rendelésre 5148
MODEL SZALONBAN Str. Eminescu 8.

színi pipacsokat. Gombokról annyit, hogy az 'idén minden strassz és csont-no meg galáit. Az övek viszont fantasztikusak. De ugyancsak strasszal kombinálva. Üdvözet.

MARGIT. Egy frész angora ruhát ajánlok egészen angolos fazonban. A nyak legyen elől

SZÖRMÉT ROSENZWEIG

elegánsat szücs készít,
Szörmemunkákat tartósat Strada Moise
olcsón Nicoara No. 2. 4709

egészen zárt, lehaitott körgallérral, hosszú sonka-ujjakkal, két ujjnyi széles övvel, melynek egyik oldalára akasszon egy nagyobb zsebet, tarsolyszerűt, amibe egy muszlin-zsebkendőt illesszen. De szép lenne egy fáradt rózsaszín angora ruha

Sarlot Erzsébet P. A. Iancu
No. 16.

ANGOL NŐI SZALONJA

Őszi és téli kosztümök, kabátok, ruhák jutányos árban, a legkényesebb igényeket kielégítően készítenek. 4776

is bordó bársony begyűrt sállal és övvel. Üdvözet

TERÉZ. Fekete ruhája nagyon szép lesz, ha a szoknya fekete satin lesz és a dereka gyapju csipke, secslis blúzzal. Csak egy nagy strassz brost vegyen rá. Üdvözet.

Mert néhány valódi Rókus lábürdő után

lábai megszépültek, tyukszemek, lábfájások azonnal elmúltak.

Dagadt bokák, elferdült és kinosan járó lábak teljesen lerontják azt a kedvező véleményt, amit egy kedves arc és jó természet gyakorolnak. Minden nő megszépítheti bokáit és lábait, kényelmet járhat egy számmal kisebb cipőben is. Feloldj egy liter meleg vízben néhány dekagrammot a régi jó bevált Rókus láb-örböt; keletkezik ezáltal oxigénnel dusan telített tejszínserű víz; ebben a pezsgőben gyöngyöző balzsamos lábürdőben áztatja lábait vagy 10 percig. Azonnali megkönnyebbülés áll be. A lábok ujjászűntnek nem duzzadtak; gyengédek és karcosak lesznek; a fájás könnyű. Néhány napi ismétlés után egészen a láb, nem érget a cipő, megszűnnek a nyálalások és feltörések. A tyukszemek és bőrkeményedések vajpuhák lesznek, úgyhogy kézzel eltávolíthatók. Fagyások ellen csodálatos hatású.

Egy kiadó csomag eredeti Rókus lábör, zöld csomagolásban olcsón beszerezhető. Övaskodjék az utánaíróktól.

KISLÁNY. Középkék ruhájára kössön, vagy horngoljon egy fehér angora nyakat, akár bubis, akár körgallér formájában. Ezt nem kell mindig mosnia, mégsem piszkolódik annyira, mint a többi fehér. Nagyon szép lesz, nyugodtan viselheti irodába. Üdvözet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körtút 44. bűdűjék.

Etelreceptek:

HETI ÉTLAP:

Hétfő, Ebéd: Burgonyaleves, borjupörkölt galuskával. Vacsora: Gombástojás uborkasalátával.

Kedd, Ebéd: Gombaleves, töltöttpaprika, burgonya. Vacsora: Libamájpástétom, tea, gyümölcs.

Szerda, Ebéd: Zöldborsóleves, kirántott borjúmáj, zöldbab. Vacsora: Szardinia, tea, tojás.

Csütörtök, Ebéd: Husleves, paradicsomos marhahús, lekváros bukta. Vacsora: Vajas kariol, gyümölcs ríz.

Péntek, Ebéd: Tejfeles bableves, rántott hal, burgonya, gyümölcs. Vacsora: Rakott burgonya, gyümölcs.

Szombat, Ebéd: Paradicsomosleves, borju-becsli-nált, gyümölcs. Vacsora: Felvágott, sült burgonya.

Vasárnap, Ebéd: Májgombóleves, töltött csirke, ríz, uborka, díós-mákos rétes. Vacsora: Rántott kolbász, friss burgonya, déli rétes.

FINOM VAJASPOGÁCSA. Fél kiló lisztet 25 deka vajjal, egy kis sóval, három tojás sárgájával, egy csepp rummal, egy deci tejfellel, egy merőkanál langyos tejjel áztatott két szem kockacukorral, két deka élesztővel, összegyurunk. Két óra hosszat pihenni hagyjuk, azután ujjnyi vastagra kinyújtjuk, kis pogácsákat formálunk belőle, tetejét tojás-sárgájával bekenjük, sóval, köménymaggal szórjuk be és világossárgára sütjük. Nagyon finom, sokáig eláll.

FINOM LIBAMAJ-PÁSTÉTOM. Egy szép, közepnagyságu libamájat megfőzünk, vagy megsütünk egy kis zsirban. Akkor átpasszírozunk egy jó kanál májsirt, két átpasszírozott főtt tojást, egy csepp só, egy kávéskanálnyi mustárt, egy fél citrom levét adjuk hozzá. Tápra felpupezuk. Aszpikkal vagy zöldpaprikával díszítve tálaljuk akkor, ha egészen hideg lesz.

GESZTENYÉSRUD. Vegyünk egy kiló gesztenyét, főzzük meg és passzírozuk át. Adjunk hozzá egy fél deci rumot, 20 deka fűzövajat, 20 deka porcukrot. Deszkán, amit előbb behintünk cukorral, hosszú rudat formálunk belőle, csokoládéval vonjuk be. Csak akkor szabad tálalni, ha már a csokoládé megfagyott raita.

Hasznos tudnivalók:

BARNA VAGY FEKETE BÖRRETIKÜLBÖL FOLTOKAT úgy távolíthatunk el, ha benzinnel átíttatott íttatáspapírt nyomunk rá egy ideig. Utána puha ronggyal kell átörzsölni.

ASZTALNEMÜBÖL rozsdafoltot könnyen el távolíthatunk, ha forró citromlevet öntünk rá. Utána alaposan átöblítjük.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az ingyen szállított iparcikk után is meg kell fizetni a forgalmiadót

— Rendelet a pénzügyigazgatósághoz a „természetbeni rabat” betiltásáról —

A pénzügyminiszterium az alábbi tartalmu rendeletet írta alá, amelyet az adókievetési pénzügyigazgatóságok forgalmiadó ügyosztályához intézett:

Köz tudomásu, hogy az iparvállalatok termékeik teljes számlaösszege után (minden mellékdíjjal együtt) kötelesek a forgalmiadót megfizetni. A kincstár annyira szigoruan veszi a törvénynek ezt a rendelkezését, hogy az esetben, ha a vevő terhére a gyáros felszámítja a forgalmiadót, vagy a forgalmiadóval megnagyobbított számla végösszege után kell a forgalmiadót leróni. A miniszterium állandóan sok ellenőrt biz meg a forgalmiadó kontrollálásával és azok jelentései alapján — mint a most készült rendelet tartalmazza — megállapították, hogy „egyes iparvállalatok természetbeni rabat (engedmény) engedélyezésével kijátszák a for-

galmiadó törvényt és megkárosítják a kincstárt.” A legfelsőbb fórum állítása szerint a szóbanlévő gyárok az eladási árnál kisebb értékben szállítanak a megrendelőiknek árukat. Nehogy azonban a gyáros és vevője között ebből kifolyólag differencia merülhessen fel és esetleg a vevő tudomására adja a kincstárnak ezt az eljárását, a gyáros utólag, számla nélkül, küldi az árukat, egyszerű átadási jegyzéket mellékel és ezt az árut természetbeni rabatnak (engedménynek) nevezi el.

A pénzügyminiszterium felhívja erre a pénzügyigazgatóságok figyelmét és szigorú ellenőrzést ír elő. A rendelet kimondja, hogy még az esetben is, ha teljesen ingyen küldi a gyáros az árut, akkor is köteles megfizetni a forgalmiadót. Ellenkező esetben büntetést kell kiróni rá, büntetési jegyzőkönyv felvétele által.

Semmi devizát sem tartott fenn a Jegybank az oroszországi „szabad behozatal” számára

A teljesen szabad árubehozattal elsősorban a külföldi cégek romániai képviselői kapják — De ez alól is kivették a németországi vállalatok bizományosait

Az utóbbi napokban megemlékeztünk arról, hogy a legfelsőbb kontingens bizottság és a Banca Naționala az 1936. év utolsó negyedére megállapították a külföldi áruk kiízetésére szolgáló devizaösszeget, amely — mint most București-ből jelentik — 4 milliárd 500 millió lei. Így tehát októberben, novemberben és decemberben 4 és fél milliárd lei értékű deviza áll rendelkezésre a külföldi áruk behozatalához. Ebből 500 millió lei azokra az árukra tartanak fenn, amelyeket a harmadik évnegyedben kellett volna behozni, de különböző okokból nem voltak importálhatók. Az utolsó évnegyedre tehát kerekén 4 milliárd lei összegű deviza marad.

Kereskedelmi és pénzügyi körökben nagy feltűnést kelt, hogy azon országokból, amelyekből szabadon behozhatók az összes áruk, kihagytták Szovjetországot, mert a Banca Naționala egyetlen lei értékű deviza-disponibilitást sem mutat ki Oroszországgal

A magyar postatakarékpénztári betéteket májusban vagy júniusban fizeti ki a kincstár

Valószínűleg 2:1 lesz a lei-átszámítási kulcs.

București-ből jelentik: Mint ismeretes, a magyar postatakaréknál elhelyezett betétek ügyében az utódállamok és Magyarország között egyezmény jött létre, mely az utódállamok betétesei részére a visszafizetés módjait szabályozza. Az egyezmény értelmében Jugoszlávia és Magyarország között lezárult az ügy. A román betétesek azonban technikai okokból máig sem juthattak pénzhez.

București munkatársunk felkereste ez ügyben a bucurești-i postal vezérigazgatóságon Maneanu igazgatót, akihez ennek az ügynek az intézése tartozik. A következőket mondta:

— Az értékek a romániai postatakarékpénztári betétesek kifizetésére megérkeztek magyar állami kölcsönkötvényekben. Ezeket letétbe helyeztük a pénzügyminisztériumnál, ahonnan meg kell kapnunk a megfelelő kiutalást leiben. Ehhez azonban szükséges, hogy a pénzügyminisztérium beültsse a kérdéses összeget költségvetésébe. A költségvetési év azonban tudvalevőleg áprilisban kezdődik, a kifizetésekre tehát előreláthatólag csak 1937. májusában vagy júniusában kerül sor. Hogy a leiátszámítás milyen kulcs szerint fog

szemben. A kvótán belüli szabad árubehozattal elsősorban a külföldi vállalatok romániai kereskedelmi képviselői számára biztosítják és ez alól csupán a németországi cégek itteni bizományosait hagyták ki.

Örvendentes ujjtásként említi fel, hogy az importcégek most már szabadon választhatják ki azokat az országokat, amelyekből integrális behozattal bonyolíthatnak le és ez esetben, ha valamely államban egy cikk nem volna megvásárolható, úgy az importőr a kérvényben mindjárt megtevezhet egy másik államot. Sőt ugyanazon árucikk egyik felét az egyik, — másik felét pedig a másik országból is térsése szerint behozhatja a romániai vevő.

A fővárosból érkező jelentés szerint számottevő mennyiségben jön déligyümölcs Olaszországból, Palasztinából, Siriából, Török- és Görögországból. Aki e hó 31-ig nem adta be behozattal iránti kérvényét, az már nem kaphat engedélyt.

történni, azt még ezután dönti el a pénzügyminisztérium. Valószínűleg 2:1.

Majd annakidején felhívásokat fogunk közzétenni a lapokban s minden betétkönyvecske tulajdonosa megjelenjen a legközelebbi postahivatalnál, vagy annál, amely annakidején a betétkönyvecsket kiállította s megtörténik a kifizetés.

A budapesti takarékpénztár romániai hitelezőinek egyesületéhez — folytatta Maneanu igazgató — nincs nekünk semmi közünk, de az engedményeket természetesen figyelembe kell maid vennünk a kifizetésnél. Ha jogosult engedményezett mutatja fel betétkönyvecskejét, az ő számára történik a kifizetés, ellenkező esetben az eredeti tulajdonos kezébe.

— EBBEN AZ ÉVBEN ANGLIÁBÓL ÉS FRANCIAORSZÁGBÓL NEM LEHET GYAPOTFONALAT BEHOZNI. Mint București-ből jelentik, a Legfelsőbb Kontingens Bizottság kimondta, hogy ez év utolsó negyedére szükséges külföldi gyapottal csak az alábbi országokból hozható be: az összes gyapottal-import 40 százaléka Ausztriából, 40 százaléka Csehszlovákiából, 20 százaléka Svájcól. A bizottság azt is kimondta, hogy ez évben már Angliából és Franciaországból nem lehet gyapottal behozni, holott ezelőtt rendkívül sok fonalt importáltunk e két államból.

— Árverezik az egykori gyufakirály részvényt. New-Yorkban kedden kezdtek meg a jugoszláviai, magyarországi és romániai Kreuger-féle gyufatröszt részvényeinek árverését. Az árverést a jugoszláviai papirokkal kezdték, amelyekre azonban egyetlen vevő sem jelentkezett. Végül is maguk a hitelezők voltak kénytelenek megvenni azokat. A 23-8 millió dollár értékű magyarországi kötvényeket egy kanadai holding-társaság vásárolta meg, amelyről azonban kiderült, hogy hitelezők szervezete és ezért alakult Kanadában, mert ott kedvezőbbek az adózási viszonyok. A romániai gyufatröszt papirjainak árverésére ma kerül a sor.

A legmegbízhatóbb BOSCH-aktrész minden jármű részére.

Minden szaküzletben kapható

Leonida és Társa, București és vidéki fiókjai.

BOSCH-kiszolgálás:

Leonida & Co. București.
H. Danek, Braşov.
Müller & Lorenz, Sibiu.
Accumulator S. A. Timişoara.

— Birósági helyszíni szemle után visszautasított kényszeregyezségi kérvény. București-ből jelentik: Egy fővárosi konfekciós-cég kényszeregyezséget kért és a törvényszéki tárgyaláson a hitelezők egyrésze elfogadhatónak találta a kérelmet, de a többiek tiltakoztak az ellen, mert szerintük a fizetési zavarok közé került cégnél nincs anyagi ereje ahhoz, hogy a megkötendő egyezséget betartsa. A törvényszék azt az eredeti határozatot hozta, hogy két bíró nyomban tartson helyszíni szemlét és ezután fognak dönteni az ügyben. A kiküldött két bíró azonnal kiment a konfekciós cég üzleti telepére és ott konstátálták, hogy tényleg nincs elég fedezet a felajánlott kvótára. Ezen az alapon a bíróság visszautasította a kényszeregyezségi kérelmet.

— UJABB ADÓ. București: A Monitorul Economic si Social jelentése szerint növelni akarják a hadfelszerelés célját szolgáló alapokat és új fogyasztási adók bevezetését tanulmányozzák a pénzügyminisztériumban. A lap úgy tudja, hogy néhány kémiai termék és textiláru ulabb megadóztatására fog sor kerülni.

— A romániai értékkilletékek megállapításánál alkalmazott új pengőárfolyam. București-ből jelentik: A pénzügyminisztérium körrendeletben utasította a vámhivatalokat, hogy további intézkedésig az értékkilletékek megállapítása terén 27,50 leies pengő-átszámítási árfolyamot alkalmazzanak, még pedig a 38 százalékos felár hozzáadása nélkül.

— Eladott arad-i ingatlanok. Csiki József és neje eladták a Str. Livezilor 24. számú házat 20.000 leiért Varga Ferenc és nejének. — Bulboca Ioan eladott a Barbus-dűllőben 2 holdas szántót 16.000 leiért Orga Györgynének. — Maszni János eladta a Str. Sarmiseghetuza 17. számú házat 70.000 leiért Hofer Jenő és nejének. — Hegedűs István eladta a Zimánd-dűllőben 292 □-öles telket Gál Bálintnének 33.000 leiért. — Pálinkás Andrei és neje eladták a Str. Brazoianu 30. számú házat 46.000 leiért Izsó Gizellának. — Az Uzinele Hauts Eidam S. A. cég eladta a Str. Virginea Hotaran 13. számú házat 730.000 leiért Lipkovič Gyula és társainak. — Gavra József és neje eladták a Zimánd-dűllőben 213 □-öles telket 43.000 leiért özv. Kohn Andrásnének. — Wolf-schmidt Ferenc és neje eladták a Str. Aprodul Purice-n levő 152 □-öles telket 5000 leiért Milos János és nejének.

Basedow-betegok régi bevált gyógyintézet a

Dr. GUHR SZANATÓRIUM

TATRANSKA POLIANKA — TÁTRASZEPLAK
a MAGAS TATRABAN, Csehszlovákiában.

A Dr. GUHR-szanatóriumot klinikailag-d étásan vezetik, az intézet különösen belbetegeknek, anyagcserebántalmakban szenvedőknek, kimerülteknek és tüdőknöknek nyújt magyszerű tartózkodást. — Hydrotherápia, terepkurák. A téli sportok paradisosoma Egészséges üzem. Kérjen prospektust az igazgató-ágtól

SPORT KÖZLÖNY

Praszler a jobbszélső az AMEFA vasárnapi csapatában, Buibas pedig Csajka helyén szerepel Elutazott a Gloria Cluj-ra

Az AMEFA végleges összeállítását szombaton délelőtt hozta nyilvánosságra a vezetőség. Eszerint a CAO elleni csapat a következő lesz: Sadvoschi—Kovács, Buibas—Szurdi, Szabó, Szaniszló II.—Praszler, Léb, Perneki, Feraru, Batrin. A csapatösszeállítás nagy meglepetése, hogy kimaradt Csajka a védelem oszlopa és Cucula sem szerepel, aki pedig a legutóbbi meccsen a témadősről legjobbjává vált. Viszont Csajka helyettese Buibas igen jó formában van, akinek játékához nagy reményeket fűznek az AMEFA vezetőségében. Praszler ezen poszton játszik saját helyén és az edzéseken igen nagy formát árult el, kitűnően kezeli a labdát, jól passzol és kapura törő csatár. Cucula kihagyása azért nem teljesen indokolt, miután ez a csatár valamennyi őszi meccsen egészen jól játszott. Az AMEFA vezetősége által nyil-

vánosságra hozott csapatösszeállításban csak akkor lép a munkáscsapat a pályára Oradea-n, ha a pálya talaja száraz lesz erre azonban tekintve az esős időt nincs sok remény, tehát teljesen végleges összeállításra csak közvetlenül a mérkőzés előtt kerül sor. Jólinformált helyről nyert értesüléseink szerint, ha a pálya talaja sáros, akkor mégis Cucula lesz a jobbszélső, ebben az esetben Praszler a csatársor valamelyik posztján kap szerepet. A változtatásokra elegendő játékos áll rendelkezésre, miután a csapatba beállítottakon kívül Csajka és Cucula is elutazik Oradea-ra.

A Gloria csapata az általunk már jelzett összeállításban szombaton utazott el Bozgan sportigazgató és Husztik edző vezetésével Cluj-ra.

Bucuresti teniszcsapata 5:0-ra verte Szófia válogatottját

Szófiából jelentik: Bucuresti és Szófia válogatott teniszcsapatainak mérkőzését a román csapat nyerte meg 5:0 arányban. Résztettek a következők:

Caralulis—Tzankoff 8:3, 6:3, 6:0, Schmidt—Andrev 6:1, 6:4, 6:2, Caralulis—Andrev 6:3, 6:1, 6:3, Schmidt—Tzankoff 6:0, 6:1, 6:2.

Schmidt, Caralulis—Tzankoff, Mladjar 8:6, 6:1, 6:3.

Román-magyar kézilabda-válogatott-meccs a láthatáron

Bucuresti. Előrehaladott tárgyalások folynak az illetékes román és magyar szövetségek között a két ország kézilabdázó válogatott csapatainak mérkőzésére vonatkozóan. A tervek szerint Sibiu-ban, Brasov-ban és a fővárosban vendégszerepelne a magyar válogatott kézilabda-csapat a városi, illetve a nemzeti válogatott ellen.

A kupafordulót is tavaszra halasztották

Bucuresti-ből jelentik: Megírtuk, hogy a Carol-kupa döntőmérkőzése, amelyen a kupavédő déli liga a nyugati ligával csap össze, november 8-áról tavaszra marad. A Román Kupabizottság tegnapi ülésén a kupameccsek következő fordulóját is tavaszra tűzte ki, úgy hogy idén már nem kerülnek kupameccsek lebonyolításra és a november 8-iki vasárnapot a csapatok teljesen a bajnoki programnak szentelhetik.

Olaszországba hívják a CAO-t

Oradea-i tudósítónk jelenti, hogy az FC Róma vezetősége négy olaszországi mérkőzésre hívta meg a CAO-t, amit a zöld-fehérek vezetősége természetesen örömmel vett tudomásul. A CAO különben jelenleg nagyszabású téli külföldi tura lekötésén tárgyal és ennek keretében játszaná le az olaszországi mérkőzéseket is.

O valamennyi sporttelepet drótkerítéssel kell bekeríteni. A Bioul Federal elrendelte, hogy valamennyi divíziós csapat sporttelepét kerítéssel vegye körül. A rendelkezés ezek szerint B) és C) ligás csapatokra is vonatkozik.

O Franciaországban ez is üzlet. Therese Blondeau, a háromszoros főiskolai világbajnoknő most végezte el a testnevelési főiskolát Párisban és elhatározta, hogy uszókollat nyit, arra építi fel testnevelői működését. A nagy Párisban talán talál annyi növendéket, hogy megél az uszásoktatásból is.

Goóól!

A december másodikán Londonban lejátszásra kerülő angol-magyar válogatott mérkőzést nemcsak a rádió közvetíti majd, hanem a távolbalátó is. Így tehát az angol előfizetők ahhoz a nem mindennapi élvezet-höz jutnak, hogy nemcsak hallják, de látják is a mérkőzést. Vajon mikor fogják majd ezt a ragyogó technikai csodát nálunk is meghonosítani. Bizony még évek telhetnek el, addig is azonban, amíg ezek az évek eltelnek, egy kis ujtást szeretnénk tisztelettel indítványozni a sportpályákra. Kis fülkagylókat adjanak minden jegyhez és akár a tribün tetejéről, vagy a pálya egyik kitűnő helyéről, hozzáértő szpiker rádión keresztül magyarázza a nézőknek a mérkőzést. Tehát ne csak lássák, de magyarázatot is kapjanak. Például megmagyaráznák, hogy a bekk miért a szélső lábába rug s miért nem a labdába, vagy a center miért nem fejel a labdába és miért a kapus hasába, vagy a játékvezető miért ítél hendszet, mikor a lába tört el az egyik játékosnak? Arra is kellene felelni a szpikernek, hogy miért a legjobb játékost teszi ki éppen a csapatból és miért nem a legrosszabbat? Egyszóval a szpikernek mindenről nagyszerűen informálva kell lennie, mert — a játékvezetők öröme — ha nem jó a magyarázat, akkor a jövőben őt fogják megverni és nem a bírót. Az indítvány tiszteletteljes elfogadását kérjük annál is inkább, mert rengeteg érthetetlen dolog történik a mérkőzéseken, amelyek magyarázatra várnak. (bér—)

Valóságos jugoszláv válogatott megy Gradjanski néven angol turára

Zágrábból jelentik: A zágrábi Gradjanski rövidesen angliai turára indul és a csapat angliai szereplését valóságos nemzeti ügynek tekintik Jugoszláviában. Valósággal rákényszerítették a Gradjanskít, hogy más klubokból is vigyen erősítést magával, nehogy nagy kudarc érje őket a szigetországban. A csapat trénera Bukovi Márton, így a klub vezetőségével egyetértésben több válogatott játékost kért kölcsön: a Beogradskítól Lechnert és Surdonyát, a HASK-tól Hitrecet és Perlicset, a Concordiától Matosicsot és szó van arról is, hogy Zsifkovicsot is magukkal viszik. Zsifkovics ugyanis jelenleg a nársi Racingban játszik és lehet, hogy az angliai turára kölcsön kéri.

O Fellebbezett a Venus. Mint ismeretes, a nemzeti bajnoki bizottság elutasította a Venus a Juventus ellen elvesztett meccsel kapcsolatosan beadott óvását. A Venus nem nyugszik bele az ügy illetékesen való elintézésébe és a határozatot megfellebbezte a Bioul Federalhoz.

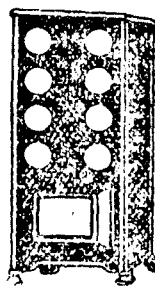
Minden orvos igazolhatja Önnek, hogy az antiszeptikusan előállított, fertőtlenítő „Primeros Brillant Extra Primissima” határozottan egészségesebb, finomabb és biztosabb.

UJ KÖNYV

Anthony Abbot: „Vészjel a sírból”. Uj területekre viszi az olvasót, újszerű bűnügyi rejtélyeket mutat be és azok újszerű megoldását szemlélteti Anthony Abbot izgalmas, érdekes detektívregénye, amely „Vészjel a sírből” címmel most jelent meg magyar fordításban. A kitűnő amerikai író könyvében flapperek, kokaincsempészek, spiritiszta médiumok, „rámenő” amerikai politikusok körül bonyolódnak egy egyébként plauzibilis történet titokzatos szálai. Nem a szokványos amatőr-detektív áll itt a nyomozás középpontjában, hanem a newyorki rendőrség őrségi apparátusa, amelynek tehetséges, szellemes vezetője pszichológiai eszközökkel jön rá a rejtély nyitjára. Bizonyos, hogy ez a könyv, amely az Atheneum népszerű detektívregény-sorozatában jelent meg, igazi, nagy szenzációt fog kelteni. Ára 33 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-újdonságok teljes jegyzékét.

Kelemen: „Idegen szavak és nevek szótára”. Ötödik javított és tetemesen bővített kiadásban jelent meg most Kelemen Bélának, a nagyszerű szótárszerkesztőnek „Idegen szavak és nevek szótára” című könyve, az idegen nyelvű szállóigék és szólások magyarozatával. Külön táblázat és függelék magyarázza meg az idegen szavak és nevek írását, az idegen nyelvű rövidítéseket, továbbá a hibásan használt idegen szavakat és neveket. Valóságos kincsesár, mondhatnánk száz nyelvű lexikon a Kelemen-féle „Idegen szavak és nevek szótára”, mert a használatos idegen szavakat száz nyelven is többől szedte össze és adja a szótár együtt, úgy, hogy abban minden gyakran vagy ritkábban használt idegen szó, annak értelme, magyarázata megtalálható. A mű 310 oldalon, 620 hasábon rendez alakban, jó kiállításban, kartonkötésben 158 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az újdonságok, szótár és nyelvkönyvek teljes jegyzékét.

Bognár Cecil: „Pszichológia”. A Szent István-Társulat kiadásában megjelent Bognár Cecil: „Pszichológia” előszavából idézzük: „Munkámnak célja a lelki élet jelenségeiről összefüggő képet adni. A pszichológia az utóbbi két évtizedben igen nagy haladást mutat nemcsak az ismeretanyag bővülésében, hanem rendszerének kiépítésében is. Mindazt, ami az újabb elméletekből és kutatásokból a pszichológiának, mint tudományos rendszernek felépítéséhez hozzátartozik, igyekeztem felhasználni. Nem tartottam azonban szükségesnek felvenni az egyes részletekérdésekre vonatkozó vizsgálatoknak, továbbá a különböző irányoknak, álláspontoknak aprólékosabb ismertetését. Az alapfogalmak tárgyalása és az ott megállapított kategóriáknak a lelki életre való alkalmazása több tekintetben eltér az eddigi lélektanoktól. Az anyag beosztásában és elrendezésében azonban lehetőleg ragaszkodtam a hagyományos módszerhez, hogy az olvasó meglevő ismeretei alapján könnyen tájékozódhassék”. Gazdag tartalmából kiemeljük: A pszichológia módszere és rendszere. Alapfogalmak. A tudat, tudattalan. A lelki jelenségek felosztása, stb. A megismerés. Az érzelem. A törekvés. A lelki élet egysége. A pszichológia egyes ágai. A pszichológia története és főbb irányai. Nagy lexikonalkalomban, 335 lapon, a Szent István-Társulat szép kiadásában fűzve 211 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

Sok tizezer

megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával fűt egy **24** órán át normál szobát

Gyártja **Szántó D. és Fia, Oradea**

Consum és Inlesnirea könyv- és kárpénzárbankapható
Lerasat: **Csetey és Seitz** vaskereskedés Arad
Lul. Regé e Ferdinand 49.

A belga semlegesség hatása alatt

Franciaország szakít az eddigi defenzív katonai doktrinával

Erélyes akcióba kezd a francia vezérkar — Katonai okok a belga semlegességi nyilatkozat háttérében

Párisból jelentik: A belga semlegességi nyilatkozatnak Franciaország szempontjából nemcsak politikai, hanem katonai jelentősége is van. S kétségtelen, hogy új, nehéz feladatok elé állítja a francia hadvezetőséget. Az 1918-as fegyverszünet óta együttműködnek a francia és belga tábornokok s ez az együttműködés az 1925-ben megkötött Locarno-egyezmény óta még szorosabb és még intenzívebb volt. A Belgium keleti határán húzódó erődítménylánc természetes meghosszabbítása a híres francia Maginot—Painlevé-vonalnak. A francia és belga vezérkar között azonban évek óta voltak ellentétek s

nem lehet tudni, hogy a most elhangzott semlegességi nyilatkozathoz mennyiben járultak hozzá a két vezérkar felfogása között jelentkező ellentétek.

Annyi bizonyos, hogy Belgium eddig mindig respektálta a franciák álláspontját s amikor a belga vezérkar főnöke nem tudott megegyezni Weygand és Gamelin tábornokokkal, mert ő a háborúelőtti koncepció mellett tört lándzsát, akkor Devéze belga hadügyminiszter a vezérkari főnököt lemondásra kényszerítette.

Franciaország keleti honvédelmi vonala, amely következetes realizálása annak az 1928-ban lefektetett elvnek, amely a francia hadsereget defenzív jellegű haderőknek nyilvánítja, három főrészből áll:

1. Az ugynevezett Rajna-vonal, amely Bázeltől a Rajna-Rhone-csatorna mentén Strasbourg érintésével egészen Lauterburgig húzódik. (Bázelnél rés támad a 190 kilométer hosszú erődítménylvonalon, mert a franciák kénytelenek voltak respektálni egy évszázados semlegességi egyezményt.)

2. Az Északvogézekben átvonuló ugynevezett Saar-vonal, amely mintegy 110 kilométer hosszú és különösen jól kiépített földalatti erődítmények láncolatából áll.

3. A lotharingiai felöldön áthuzódó, mintegy száz kilométer hosszú erődítményvonala, amely St. Avoldtól Hackenberg és Thionvillen keresztül Longwyig terjed. Ennek az erődítménynek két főpillére a rendkívül jól megépített metzi és thionvillei erődítmény, azonkívül ide tartozik be Franciaország egyik legerősebb háborúelőtti védelmi vonala, amelyet természetesen újjáépítettek azóta, a Belfort—Epinal—Toul—Verdun-vonal.

Longwynál kapcsolódik be a francia erődítménylánc a belga védelmi vonalba, amely északkeleti irányban, Arlonon, Bâtognen, Hervén át egészen Maesykig húzódik a holland határ mentén.

Lüttich és Namur emellett egy második, illetőleg egy harmadik vonalat alkot, ha tudniillik a közbeeső erődítményeket is hozzászámítjuk.

A franciák azt hangoztatják, hogy a belgák a semlegességi politika következtében katonai szempontból rendkívül nehéz helyzetbe kerültek. Mindenesetre nagyon kérdéses, hangoztatják, hogy

Franciaország most is belemege-e egy egyoldalú garanciába, mint 1914 előtt?

Már most hallani hangokat Franciaországban, hogy egyáltalában kötele-e Franciaország egyetlen katonát is utnak indítani Belgium védelmére egy esetleges német betörés esetén s nem teszi-e okosabban, hogyha saját határain bevarja amíg Belgiumon keresztül a német támadás elér hozzá. Ez a francia álláspont. Ugyanezkor azonban annyira növekszik az angol befolyás Belgiumban, hogy

az angol hadvezetőség nyíltan számol az a lehetőséggel, hogy adott körülmények

Felszámolják az eddigi francia katonai doktrinát?

Ezek után Franciaország kénytelen lesz eddigi sztratégiai elvein, vagy ha úgy tetszik, hadi doktrináin változtatni. Az egész eddigi honvédelmi teória gyökeres revízióra szorul. Számos oknál fogva, amiket nem lehet itt mind rendre felsorakoztatni, a francia vezérkar szigorúan defenzív magatartást tanúsított minden honvédelmi kérdésben. Duval tábornok, Franciaország egyik legkiválóbb katonai teoretikusa a márciusi Rajna-megszállás idején kifejtette, hogy Franciaország nem tehetett egyebet, mint tudomásul vette a német készhelyzetet, mert

még ha akart volna, sem volt abban a helyzetben, hogy fellépjen Németország ellen, minthogy egész haderejének struktúrája az 1928-as védelmi doktrinára van felépítve.

Ugyanezt az álláspontot foglalta el a minap egyik feltűnéstköltő nyilatkozatában, de Cugnac tábornok, ugyancsak elismert haditeoretikus, aki azt fejtegette, hogy az erődítmények nagyon szépek és a Maginot-vonal való-

Férfigyengeség többé nem létezik

Mint minden más téren, úgy az impotencia kezelésénél is az orvostudomány nagyon sokat haladt.

Eddig csupán különböző izgatószerkeket ismerünk, amelyek azonban csak egyetlenegyszer gyakoroltak hatást, a szervezetben levetséget idézve elő, annyira, hogy képtelen ugra erőre kapni.

Az orvosok ezekből mást kerestek, még pedig egy olyan gyógykészítményt, amely az impotenciát közvetlenül annak okaira történő hatása alatt gyógyítja.

Ezt a képességet a legökéletesebb módon RETON-tabletták bírják.

RETON hatása már a kezelés harmadik napján érezhető. Ettől a pillanattól kezdve a férfi olyan mértékben tudja megőrizni újra visszanyert szexuális erőit, amennyire betartja azokat az utasításokat, amelyek a RETON pasztillákat tartalmazó tubusokhoz vannak mellékelve.

A kezelés napi 3 tablettából áll. Egy tubus 25 tablettát tartalmaz és ára 98 lei.

Kapható az ország összes gyógyszerüzében és drogériáiban.

között minden semlegesség ellenére is a belga repülőterek nyitva állnak a Royal Air Force előtt.

Katonai szempontból tehát igazában véve nem itélik meg olyan súlyosan a belga lépést, mint ahogy első pillanatban látszott, mert a francia vezérkar az angolokon keresztül továbbra is kapcsolatban marad a belgákkal. S az együttműködés meglesz, de az irányító szerep a francia vezérkarról áttolódott az angóra.

ban alkalmas arra, hogy a Franciaországba el látogató tábornokokat elkápráztassa. Csak-hogy Franciaország katonai politikájának egészen más követelményei vannak. És pedig Franciaország közép- és keleteurópai szövetségeseinek az a tudata, hogy a francia hadsereg remek földalatti váraiból szükség esetén ki is merészkedik a harcmezőre, hogy a szövetségeseik érdekeiért támadásba menjen át, ha kell. Ha ehhez a véleményhez még hozzáveszjük, amit

Pétain marsall és Weygand tábornok hangoztat Franciaország hadipotenciájának fokozásáról, el lehetünk készülve rá, hogy rövidesen lényeges és talán döntő változások következzenek a francia hadipolitikában.

Hogy azután a francia vezérkar növekvő offenzív szellemének nem a belpolitika terén lesz-e az első áldozata, ezt nem lehet tudni, mindenesetre az eseményekbe most már beleszólnak a tábornokok is.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, NOVEMBER 1.

- București. 7.30: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek, háztartási és orvosi tanácsok. 11.30: Harangszó. — 11.55: Szentbeszéd. 11.50: Vallásos zene. 11.50: Vallásos felolvasás. 12.10: Vallásos hangverseny énekekkel. 12.40: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport. 12.50: Déli zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 14.30: A hangverseny folytatása. 15: A falu órája. 16: Népies zene. 16.45: Felolvasás. 19: Időjelzés, időjárásjelentés, aktualitások. 19.15: A rádió jazz-zenekara. Énekel Walton Eugen. 20.25: A nemzet órája. 20.45: Ének. 21.15: Színművelődés a stúdióban. A vihar. Irta: Barbu Delavrancea. 22.30: Hírek. 22.40: Victor Economu sporthíradója. 22.55: A rádió zenekarának esti hangversenye, vezényel Th. Rogalsky, Énekel Sofia Munteanu. 0.05: Utolsó híradás.
- Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Római katolikus istentisztelet. — 12.15—1.15: Görögkatolikus istentisztelet. 1.20: Időjelzés. 1.30: Kamaragyűlés. 2.30: Világhíradó. — 2.45: Hanglemezek. 3.45: Egészségtügyi Kalendárium. 4: Gazdasági tan-

- folyamok. 5: Közvetítés Milanoból. Mussolini olasz miniszterelnök beszéde. 6: A rádió szalonzenekara. 6.55: Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: Requiem. 9.10: Dan-gha Béla előadása. 9.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.40: Hírek, sporteredmények. Hét óra napjának előestéjére való tekintettel a rádió további műsora nem ad. Éj-jel. 1.05: Hírek.
- Budapest II. 1.30—2.40: Hanglemezek. 4—4.45: Egyetemi Énekkarok. 5.35—5.45: A rádió szalonzenekara. 6—6.30: Ényém-e az enyém?
- Belgrád. 11: Katholikus istentisztelet. 1: Fuvószenek. 6: Gramofon. 6.50: Rádiózenekar. 7.50: Hegedű. 8.50: Gramofon. 9.45 Dalok. 10.15: Rádiózenekar. 11.50: Táncklemezek.
- Bécs. 9.45: Gramofon. 12.45: Szimfonikus hangverseny. 1.55: Rádiózenekar. 6: Zenekari hangverseny Georg Steiner hegedűművésznel. 8.10: Gramofonbránd. 12.10—12.50: Művészlemezek.
- Deutschlandsender. 12.30: Vidám műsor zenével. 2.10: Tarka hangverseny. 3.30: Tengerentúli népdalok (dél-amerikai és japán felvételek) 5: Vidám lemezek. 7: Szép dallamok. 11.30: Kamarazene. 12—2: Tarka tánckölödiák.

- Milano. 1.20: Kamarazene gramofonon. 2.40: Szórakoztató zene. 7.30: Gramofon. 9.30: Gramofon. 10.20: Zenekari hangverseny. 11.40: Tánckzene.
- Prága. 3.30: „Hoffmann meséi“. Offenbach operája.

HÉTFŐ, NOVEMBER 2.

- București. 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, gramofonlemezek, utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizuális. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, hírek. — 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 18: Felolvasás. 18.15: Rádiózenekar. 19: Időjelzés. 20.15: Gramofonlemezek. — 20.45: Viorica Anghel énekel. 21.05: A tisztviselő új szabályzat. 21.20: Kamarazene. 20: Könyvekről. 22.05: Román zeneszerzők művei. 22.30: Hírek sport. 22.45: Dinicu-zenekar. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül. 23.55: Hírek.
- Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Gyászistentisztelet. Utána kb. 12.40: Időjelzés. I: Déli harangszó. 1.15—2.15: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 2.30: Hírek. 3.40: Hírek, étrend. — 5.15: A rádió diákfőlérája. 5.45: Időjelzés, hírek. 6: A hazug gyermek. 6.30: „Homeros“ énekkara. 7.30: Időszerről közgazdasági kérdé-

- sek. 7.55: Wehner Géza orgonahangversenye. 8.45: Várady Aranka szaval. 9.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 10.30: Hírek. 10.55: Hanglemezek. 12: Hírek német nyelven. Éj-jel. 1.05: Hírek.
- Budapest II. 6.30—7: A kanadai magyar puszták és az amerikai falu. 7.15—7.55: Hanglemezek. 8—8.30: Német nyelvtanítás. 9.40—10: Hírek.
- Belgrád. 1: Rádiózenekar. 6.20: Könyvnyű zene. 6.50: Rádiózenekar. 9: Operaközvetítés. (Címét a műsor nem jelzi.)
- Wien. 8.25: Gramofon. 1: Gramofon. 2.10: Dvorák: Szimfonia Nr. 4. 3: Alfred Grünfeld zongoralemezei. — 5.05: Mahler-dalok. 5.55: Josef Papier énekel. 6.40: Énekkar. 8.15: A utolsó 10 évben elhunyt énekesek és énekesnők lemezei. A műsorban szerepel Traian Grozavescu. 11: Moissl-lemezek. 11.20: Rádiózenekar.
- Deutschlandsender. 3: Könyvnyű zene. 5: Délutáni hangverseny. 7.20: Kamarazene. 8: Operettképek. 11.30: Turina: Festői szvit (zongorán). 12—1: Tarka zene a Witzlebeni rövidhullámú adóról.
- Milano. 11.30: Istentisztelet. 6.15: Egyházi zene. 9.40: Róma. 12: Hírek.
- Pozsony. 5.10: Rádiózenekar. — 6.25:

Belváros központján

masszív emeletes ház 4 szobás és 2 szobás, fürdőszobás lakásokkal, parketta, cserépkályha, teljes alapincézéssel, 520.000 lei Kizárólagos megbízás. Központi szálloda mellett masszív emeletes ház több lakás, fürdőszoba, teljes alapincézés, 8 százalékos jövedelem egy millió 350 000 lei Villanyos állomás táján masszív emeletes ház 8 lakással, le szállított árban, 440.000 leiert. Belváros aszfaltozott utcájában emeletes masszív ház 10 bérlemény, víz és shone csatornázás, 10 százalékos jövedelem, 600 ezer leiert. Bul. Carol I-en villaszertű, földszintes és emeletes új házak 550 ezer leitől 1 millió 650.000 leig. Színház közelében masszív, emeletes ház több lakással és üzlettel, hosszulejáratu bank kölcsönrel terhelve, 6 százalékos kamat mellett 1 millió 500.000 leiert. Belváros értékes utcájában masszív emeletes ház 12 lakás, részben fürdőszoba, teljes alapincézés víz, shone csatornázás 1 millió 250.000 lei. Belváros fejlődő utcájában új földszintes ház teljes alapincézéssel, 2x3 szoba, fürdőszobás, cselőszobás lakással, 1x2 szoba, fürdőszobás lakással, 2 kisebb lakással, esslingeni redőnyökkel, 60.000 évi jövedelemmel, 550 000 leiert. Fenti házakon kívül bér-, magán-, villák és üzletházak nagy választékban. A Patria fetelepen telkek 100.000 leitől felfelé eladó. Pénz kölcsönöket betáblázásra előnyösen folyósítottak.

Házaz ingatlanforgalmi iroda
Arad, Str. Eminescu 20-22.
Alapítva: 1919. 5254

Orosz románok. 7: Magyar közvetítés. 11 15: Magyar hírek.

KEDD, NOVEMBER 3.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, gramofonlemez, utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállítás. 13.15: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárás, tőzsde, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 18: Felolvasás Victor Eimiu műveiből. 18.15: Könnyű zene. 19: Időjelzés, gabonatőzsde, aktuálítások. 19.15: Gramofonlemez. 19.55: Rádiógyvetem. 20.15: Tiroler zene Mia Petala és az „Edelweiss” együttes közreműködésével. 20.50: Nápolyi dalok. 21.25: Szimfonikus zenekar. 22.30: Hírek, sport. 22.45: A hangverseny folytatása. 23.20: Szórakoztató zene. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Nagy emberek utolsó szavai. Felolvasás. 11.45: Gyermekek. Felolvasás. 1: Déli hangverseny. 1.05: Hanglemezek. Közben kb. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárás. 2.30: Az I. honvédség győzelem zenekara. 3.40: Hírek. 4.10: Asszonyok tanácsadója. 5.45: Időjelzés, hírek. 6: Mikrofonséta Budán. 6.45: Magyar kamarazene. 8: Bodán Margit énekel. 9.10: Közvetítés a Művész Színházról. „Aranyhal”. Tamás István vigjátéka. Az I. felvonás után kb. 9.50: Hírek. Az előadás után a rádió szalonzenekara. Közben kb. 12: Ottlik György dr. franciányelvű előadása. Eljelen 1.05: Hírek.

Budapest II. 6-6.40: Hanglemezek. 7-7.30: Francia nyelvoktatás. 8-8.25: Mezőgazdasági félóra. 8.30-8.55: Rouessau és a színház. 9.10-9.50: Palotai Vilma gondnókázik.

Belgrád. 1: Rádiózenekar. 2.15: Dalok. 6.20: Rádiózenekar. 7.25: Fuvolaszámok. 8.50: Énekkar. 9.20: Gramofon. 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.20: Étermi zene.

Bécs. 8.25: Gramofon. 11.50: Parasztzene gramofonon. 1: Rádiózenekar. 2.10: Rádiózenekar. 3: Eva Liebenberg lemezei. 4.20: Gyermekek énekcszámokkal. 5.05: Hangszímlémez. 9: Cserhangverseny Luganóból. 12.30-2: Szór. zene.

Deutschlandsender. 1: Szórakoztató zene. 3: Könnyű zene. 4.45: Moziorgona. 5: Délutáni hangverseny énekcszámokkal. 7: Angol népdalok. 8: Cirkuszi melódia. 11.30: Kamarazene. Kassa. 12: Gramofon. 1.35: Rádiózenekar. 3.10: Gramofon. 6.40: Magyar közvetítés. 7.55: Gramofon. 8.10: Fuvószene

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10-szögig csupán 20 lei.** :- szó 2 lei. :-
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

HÁZASSÁG

FINOM modoru urnó, 30 évek elején, szép vidéki otthonnal, biztos jövőjü, jobb körökhöz tartozó uriember ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket „Diszkreció” alatt a kiadóba kéretnek. 5251

ALKALMAZÁS

Megbízható minden szobaleányt keresek. Cim a kiadóban. 5244

Ardeal nagy városában működő vasöntöde és gépgyár keres azonnali belépésre elsőrenau kereskedelmi és technikai szakembert. Ajánlatok „Vasöntöde” jellegre Rudolf Mosse-hoz Oradea. 5219

Vidéki vállalat keres tapasztalt, megbízható könyvelőt. Ajánlatok, fizetési igény megjelölésével, „Könyvelő” jellegre a kiadóba küldendő. 5227

PERFEKT deutsch-rumänischo korrespondentin für täglich 1—2 Stunden wird gesucht. Adresse in der Administration. 5289

VAS-, fűszer-szakmából fiatal kereskedő segédet telvöszek. Steiner József, Sebész 5273

Jól főző mindenest keresek nov. 15-re, bizonyítvánnyal Cim: Iosif Vulcan 3.

Házmasterpárt, az asszony fizetésért főzőn, alkalmazok. Jelentkezni hétfőn 9-10. Bulev. Dragalina 4 szám, ajtó 3.

LAKÁS

STRADA HORIA 3. (vált Szántay-palotában) azonnal kiadó két ucai szoba és fürdőszobás, erkélyes modern lakás. Bővebbet a házfelügyelőnél. 5265

Különbejáratu butorozott szoba 1 vagy 2 személynek teljes ellátással, vagy anélkül kiadó: Bulv. Dragalina 16. I. em. 7. 5285

2, 3 és 5 szobás modern lakások kiadók. Str. Eminescu 30. 4729

Két szoba, elő- és fürdőszobás lakás december 1-re kiadó, esetleg garzon lakásnak is. Iosif Vulcan 15. 5189

BÉRBEVENNÉK május 1-re 4 szobás összkomfortos lakást, lehetőleg magánházban, csakis a belvárosban. Cimét a kiadóba kérek. 5262

KIADÓ modern 3 szobás lakás azonnalra közkórház közelében. Str. Gh. Birta 19. 5263

Új magánház, mely áli parkettás háromszoba, előszoba, fürdőszoba, teraszsal, azonnalra kiadó Bul. Carol 4. Megtekinthető d. e. 11 és d. u. 5-ig. 5288

KÖLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakásberendezések, teljes garancia mellett, olcsón beraktározhatók. Eladó egy hálószoba matracokkal és sezionnal, valamint egy konyhaberendezés, két rézdi-szes vaságy, egy álló toalett márvány-lappal. Str. Moise Nicoara 9-11. 52

TELEK ELADÓ

törvényszéki negyedben minden elfogadható áron. Belvárosi 1x3 és 1x1 szobás renovált ház áron alul, 245.000 lei. Magán és bérházak, teltek, földek adásvételét előnyösen közvetitem. **Elemér,** Bratianu-u. 5. 5272

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutazás, költözködésből kifizetőlag veszek készpénzért óska butorokat, ruhaneműeket, festműveket, könyveket, szőnyeget, ágyeműt, matraccokat, hangszereket, makulatura-papírt, óskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciontea 10. 4901

Műbutor!

készen vagy rendelésre, elsőrendü kivitelben: PANKOVICSNÁL, a lutheránustemplommal szemben. Üzlet az utcában, Str. Clozca 2. 5292

BUNDÁK, fehér konyhabutorok, Singer-varrógépek, vaságyak, szekrények, ágybetétek, párnamatracok, otománok, Meidinger-kályha, vízvezeték mosdó legolcsóbban: „COMISIO”, Dacia mellett. 5277

TIZEDESMÉRLEGET, jókarban levőt, 300-tól 500 kilogrammig keresünk: Steinfeld & Herschkovits fetelep: Calea Radnei 56 5287

Aranyat, ezüstöt, antik-ékszereket és tárgyakat veszek. Hartmann Kálmán ékszerész Arad, Minorita-palota. 5277

2x3 1/2 mtr. körüli keleti perzsa keresek megvételre. Str. Baritu 35., földszint, jobb. 5291

Keresek megvételre egy 80-100 HP. kompressoros Dieselmotort és egy 50-60 KW. váltoóáramú Dinamo (Generator). Ajánlatot ármegjelöléssel: Ferencz Carol, Covasna, (Jud. Trezsoaune.)

Eladó valódi perzsabunda jutányosan. Cim a kiadóban. 4427

Modern hálószoba, kombinált szekrény, Recamier olcsón eladó részletre is „Concurența” műasztalossá, Bul. Reg. Ferdinand. 5248

ELADÓ 20-30 HP. mór or 36", darálóval, Sztarek, Macea (Jud. Arad.) 5269

PRIMAMINŐSÉGÜ hosszú nutria bunda eladó. Érdeklődni: Joanovits szücsnél. 5252

KIFOGÁSTALAN állapotban levő perzsabundát veszek. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a kiadóba kérek. 5258

SCHWAB szépek, Butorok olcsók és jók Str. Dr. Raj u. 80. 5063

TISZTA MOSOTI RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Építettök, malom, magtar, garaj es kocsiszintulajdonosok figyelmébe! 20/26-os 4 és 9 méteres es más méretű elsőrendü metszett faanyagok. 220/300 cmes beárókapuk, faconvasablakok, szellőzőrácsok, vastartók, fal-kődvasak es sinek a Patria fűrészcsovm bontásából Calea Radnei 18-20. szilott olcsón beszerezhetők. 5190

HATSCHKE

Ingatlanforgalmi iroda
Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)
előnyös ingatlanajánlatok!

Főtéren, modern kétemeletes üzletes bérház. 4 üzlethelyiséggel, 10 bérleményel 5, 4, és 3 szobás, elő, fürdőszobás, összkomfortos lakásokkal, csupa ucai lakás, parkett és esslingeni rollók. 2.100 000. Belváros aszfaltos föutvonálnál, közel a Str. Bratianuhoz üzletes bérház 3 szobás, fürdőszobás, 2x2 szobás teljes és 5 kisebb lakással, 9 bérleményel, évi 110.000 hozam, átvehető bankteherrel, 700.000. Piata A. Iancuhoz közel bérház 1x2 szobás elő, fürdőszobás, 3x2 szobás és 1x1 szobás teljes lakásokkal, vízvezeték, shone, alapincézés, külön házmesterlakás, nagy szárazkapu bejárat, évi 42.000 hozam, 380.000. Ugyanott 5 bérleményes kis ház évi 20 000 hozam, 195.000. átvehető 40 000 bankteher. Ingatlanok 50.000 leitől. Pénzkölcsönök. 5261

Cserépkályhák különböző színben, kettőezer leitől kapható. Javításokat elfogad, Tereteán, Bu v. Carol 2. 5249

OKTATÁS

Született angol, egyetem diplomával. angol órát ad. Str. Cicio Pop No. 1. 4770

NÉMET-FRANCIA nyelvtanítás Mér-sékelt tandíj. Correpétálás. Str. Eminescu 13. emelet. Jelentkezés délután 1-től 4838

INSTRUKTORT keresek, Moise Nicoara járó fiainhoz. Str. Mocioni 30. 5264

Legújabb módszer szerint rövid idő alatt megtanulhat szabni! Esti kurzust tartok! Dénes Klári, Piata Avram Iancu 10. szám.

INGATLAN

Tüzoltó laktanya közelében

részben emeletes, kitünő karban lévő bérház, évi 48.000 lei hozammal, 600.000 leiert **eladó.**
Megvittott: **URANUL** ingatlanforgalmi irodája, Str. Horia 2. szám Városházával szemben. 5270

Modern családi ház olcsón eladó. Str. Brancovici 2-4. Földes-patika mellett. Scheer.

Belvárosban, vagy annak közelében kisebb jó magánházat vennék Ajánlatokat Str. Filipescu 20. alá kérek. Közvetítők kizárva!

ÖZLETEK

50 év óta fennálló fűszer üzletház azonnalra kiadó, esetleg eladó. Chisineu-Cris (Padurenii). Bővebbet: Roth, Sinteamare (Jud. Arad.) 5226

Podgoria-n 32 éve fennálló vegyeskereskedés házzal együtt eladó. Bővebbet a kiadóban. 5235

Üzletet, rentabilisat, forgalmas helyen átvennék, esetleg betársulnék. Cim az Aradi Közlöny kiadóban. 5271

HIRDESSEN

az 51 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!